

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

COMPTE RENDU INTÉGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN

COMMISSION DES RELATIONS EXTÉRIEURES

COMMISSIE VOOR DE BUITENLANDSE
BETREKKINGEN

mardi

20-04-2004

Matin

dinsdag

20-04-2004

Voormiddag

cdH	centre démocrate Humaniste
CD&V	Christen-Democratisch en Vlaams
ECOLO	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales
FN	Front National
MR	Mouvement réformateur
N-VA	Nieuw-Vlaamse Alliantie
PS	Parti socialiste
sp.a-spirit	Socialistische Partij Anders – Sociaal progressief internationaal, regionalistisch integraal democratisch toekomstgericht
VLAAMS BLOK	Vlaams Blok
VLD	Vlaamse Liberalen en Democraten

Abréviations dans la numérotation des publications :		Afkortingen bij de nummering van de publicaties :	
DOC 51 0000/000	Document parlementaire de la 51e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif	DOC 51 0000/000	Parlementair document van de 51e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA	Questions et Réponses écrites	QRVA	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV	version provisoire du Compte Rendu Intégral (couverture verte)	CRIV	voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)
CRABV	Compte Rendu Analytique (couverture bleue)	CRABV	Beknopt Verslag (blauwe kaft)
CRIV	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes) (PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)	CRIV	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen) (PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)
PLEN	séance plénière	PLEN	plenum
COM	réunion de commission	COM	commissievergadering

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants	Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers
Commandes :	Bestellingen :
Place de la Nation 2	Natieplein 2
1008 Bruxelles	1008 Brussel
Tél. : 02/ 549 81 60	Tel. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74	Fax : 02/549 82 74
www.laChambre.be	www.deKamer.be
e-mail : publications@laChambre.be	e-mail : publicaties@deKamer.be

SOMMAIRE

INHOUD

Débat d'actualité "Les relations transatlantiques" et interpellation et questions jointes de	1	Actualiteitsdebat "De transatlantische relaties" en samengevoegde interpellatie en vragen van	1
- M. Pieter De Crem au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères sur "les relations entre la Belgique et les Etats-Unis" (n° 45)	1	- de heer Pieter De Crem tot de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken over "de relaties tussen België en de Verenigde Staten" (nr. 45)	1
- M. Raymond Landendries au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères sur "les relations bilatérales entre la Belgique et les Etats-Unis et l'absence d'ambassadeur américain en poste à Bruxelles" (n° 1908)	1	- de heer Raymond Langendries aan de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken over "de bilaterale betrekkingen tussen België en de VS en het uitblijven van de aanstelling van een nieuwe Amerikaanse ambassadeur in Brussel" (nr. 1908)	1
- Mme Josée Lejeune au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères sur "les relations transatlantiques" (n° 2236)	1	- mevrouw Josée Lejeune aan de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken over "de transatlantische betrekkingen" (nr. 2236)	1
- M. Karel Pinxten au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères sur "les relations entre la Belgique et les Etats-Unis" (n° 2249)	1	- de heer Karel Pinxten aan de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken over "de betrekkingen tussen België en de Verenigde Staten" (nr. 2249)	1
- M. Dirk Van der Maelen au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères sur "la situation des pourparlers transatlantiques concernant l'Irak et le problème israëlo-palestinien" (n° 2532)	1	- de heer Dirk Van der Maelen aan de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken over "de stand van zaken van de transatlantische besprekingen over Irak en het Palestijns-Israëliësch probleem" (nr. 2532)	1
<i>Orateurs:</i> Pieter De Crem , président du groupe CD&V, Louis Michel , vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères, Josée Lejeune , Raymond Langendries , président du groupe cdH, Karel Pinxten , Dirk Van der Maelen , président du groupe sp.a-spirit, Jean-Pol Henry		<i>Sprekers:</i> Pieter De Crem , voorzitter van de CD&V-fractie, Louis Michel , vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken, Josée Lejeune , Raymond Langendries , voorzitter van de cdH-fractie, Karel Pinxten , Dirk Van der Maelen , voorzitter van de sp.a-spirit-fractie, Jean-Pol Henry	
Interpellation de M. Roel Deseyn au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères sur "les exportations belges d'armes" (n°207)	29	Interpellatie van de heer Roel Deseyn tot de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken over "de Belgische wapenexport" (nr. 207)	29
<i>Orateurs:</i> Roel Deseyn , Frédérique Ries		<i>Sprekers:</i> Roel Deseyn , Frédérique Ries	
Interpellation de M. Pieter De Crem au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères sur "l'extradition de Papa Wemba vers la Belgique" (n° 259)	34	Interpellatie van de heer Pieter De Crem tot de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken over "de uitlevering van Papa Wemba aan België" (nr. 259)	34
<i>Orateurs:</i> Pieter De Crem , président du groupe CD&V, Frédérique Ries		<i>Sprekers:</i> Pieter De Crem , voorzitter van de CD&V-fractie, Frédérique Ries	
<i>Motions</i>	37	<i>Moties</i>	37
<i>Orateurs:</i> Pieter De Crem , président du groupe CD&V		<i>Sprekers:</i> Pieter De Crem , voorzitter van de CD&V-fractie	
Interpellation de M. Roel Deseyn au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères sur "les livraisons d'armes belges au Népal" (n°272)	37	Interpellatie van de heer Roel Deseyn tot de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken over "de Belgische wapenleveringen aan Nepal" (nr. 272)	37
<i>Orateurs:</i> Roel Deseyn , Frédérique Ries		<i>Sprekers:</i> Roel Deseyn , Frédérique Ries	
<i>Motions</i>	41	<i>Moties</i>	41
<i>Orateurs:</i> Walter Muls , Frédérique Ries		<i>Sprekers:</i> Walter Muls , Frédérique Ries	

COMMISSION DES RELATIONS EXTÉRIEURES

du

MARDI 20 AVRIL 2004

Matin

COMMISSIE VOOR DE BUITENLANDSE BETREKKINGEN

van

DINSDAG 20 APRIL 2004

Voormiddag

De vragen en interpellaties vangen aan om 10.08 uur.
Voorzitter: mevrouw Annemie Neyts-Uyttebroeck
Les questions et les interpellations commencent à 10.08 heures.
Présidente: Mme Annemie Neyts-Uyttebroeck

01 Actualiteitsdebat "De transatlantische relaties" en samengevoegde interpellatie en vragen van
- de heer Pieter De Crem tot de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken over "de relaties tussen België en de Verenigde Staten" (nr. 45)
- de heer Raymond Langendries aan de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken over "de bilaterale betrekkingen tussen België en de VS en het uitblijven van de aanstelling van een nieuwe Amerikaanse ambassadeur in Brussel" (nr. 1908)
- mevrouw Josée Lejeune aan de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken over "de transatlantische betrekkingen" (nr. 2236)
- de heer Karel Pinxten aan de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken over "de betrekkingen tussen België en de Verenigde Staten" (nr. 2249)
- de heer Dirk Van der Maelen aan de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken over "de stand van zaken van de transatlantische besprekingen over Irak en het Palestijns-Israëliisch probleem" (nr. 2532)

01 Débat d'actualité "Les relations transatlantiques" et interpellation et questions jointes de
- M. Pieter De Crem au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères sur "les relations entre la Belgique et les Etats-Unis" (n° 45)
- M. Raymond Landendries au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères sur "les relations bilatérales entre la Belgique et les Etats-Unis et l'absence d'ambassadeur américain en poste à Bruxelles" (n° 1908)
- Mme Josée Lejeune au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères sur "les relations transatlantiques" (n° 2236)
- M. Karel Pinxten au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères sur "les relations entre la Belgique et les Etats-Unis" (n° 2249)
- M. Dirk Van der Maelen au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères sur "la situation des pourparlers transatlantiques concernant l'Irak et le problème israëlo-palestinien" (n° 2532)

01.01 Pieter De Crem (CD&V): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, het is niet te vroeg dat dit debat plaatsvindt. Het werd door een aantal omstandigheden altijd uitgesteld. Ik stel voor, mevrouw de voorzitter, dat wij binnen de contouren die op de Conferentie van voorzitters zijn geschetst, namelijk een actualiteitsdebat en niet zozeer een interpellatie met woord en wederwoord, een grondige discussie kunnen voeren.

Ik wil vertrekken van een aantal uitgangspunten en dan een aantal opmerkingen en suggesties maken. Ons uitgangspunt is dat de Verenigde Staten een belangrijke handelspartner en een militaire bondgenoot van Europa zijn en dat ze er ook belangrijke historische

01.01 Pieter De Crem (CD&V): De tous temps, les Etats-Unis ont constitué un partenaire naturel et privilégié de la Belgique. Au cours de ces trois dernières années, les relations entre ces deux pays, traditionnellement bonnes, sont devenues quelque peu tendues. A plusieurs reprises, les Etats-Unis ont adopté une attitude obstinée et négative en ce qui concerne certains traités internationaux,

en culturele banden mee hebben. Volgens ons moeten de Verenigde Staten een natuurlijke en bevoorrechte partner van Europa blijven in de internationale betrekkingen.

De laatste jaren zijn de Verenigde Staten meerdere malen eenzijdig opgetreden, waarbij soms de belangen van de internationale rechtsorde die wij voor ogen hebben en ook willen versterken, werden geschaad. Ik denk aan het meest tot de verbeelding sprekende voorbeeld, omdat niemand het goed kan vatten. Dat is namelijk het Kyoto-akkoord over de vermindering van de uitstoot van broeikasgassen en de hele problematiek van het Strafgerechtshof. In beide gevallen worden een aantal historische stappen, waartoe de internationale gemeenschap in staat is gebleken, door de Verenigde Staten soms verzwakt of ook wel tegengewerkt. Dat is iets wat ook wij altijd hebben betreurd. Wij hebben nooit nagelaten om dat, daar waar wij het konden en mochten doen, op een substantiële wijze mede te delen.

Sinds 1999, maar ook sinds 11 september 2001, zijn er de incidenten tussen België en de Verenigde Staten geweest, die eigenlijk een constante hebben gevormd. De wrijvingen of open confrontaties hadden te maken met een aantal feiten, die ik toch nog even in vogelvlucht aan deze vergadering wil mededelen, teneinde het debat goed te kunnen voeren.

Zo waren er de Belgische reserves, gemaakt op de pui van de Wetstraat 16, in verband met de toepasbaarheid van artikel 5 van het NAVO-Verdrag inzake de solidariteit bij een aanval op een van de NAVO-partners. De hele problematiek van de interpretatie die moest worden geleverd, was totaal buiten proportie. Ik weet dat de regeringsconstellatie toen anders was, maar de uitspraken van mevrouw Aelvoet zullen ons nog lang achtervolgen. Ik vond ook dat we door de houding die we toen hebben aangenomen – namelijk door in een nota of een post scriptum over artikel 5, dat niet meer inhoudt dan de psychologische solidariteit, in vraag te stellen – een bijzonder slechte beurt hebben gemaakt.

Ten tweede, er was het Belgisch veto tegen de maatregelen van de NAVO ter verdediging van Turkije in het geval van een aanval door Irak. Er waren de moeilijkheden in verband met de VS-transporten over het Belgisch grondgebied in het kader van de oorlog tegen Irak. Het gebeurt heel vaak dat externe standpunten of standpunten van buitenlandse politiek werden herkauwd of geherformuleerd met het oogpunt van de binnenlandse politiek. Dat is wat wij altijd de verbinenlandsing van de buitenlandse politiek noemden. Er was de hele heisa omtrent het al of niet geheim zijn van die akkoorden, wat achteraf niet het geval bleek te zijn. Het was eigenlijk een leugen dit in het Parlement te vertellen. Ook nu is een herziening van deze wapentransportakkoorden in het regeerakkoord opgenomen. Dit is voor de Verenigde Staten toch wel een inbreuk op de solidariteit onder de NAVO-partners.

Er is de weigering van de Belgische regering om op te treden tegen Iraakse diplomaten die beschuldigd werden van spionage. Er is de uitschuiver, un mauvais pas, de uitglijder – ik zou het eigenlijk de mésalliance willen noemen – die zich vorig jaar op 29 april heeft voltrokken in Tervuren, de zogenaamde door België georganiseerde defensietop van de non-willing, de onwilligen. Er was de commotie

notamment dans le cadre du protocole de Kyoto et de la création de la Cour internationale de Justice établie à La Haye.

C'est tout de même principalement l'attitude de notre pays à l'égard des événements du 11 septembre 2001 et de leurs suites qui a exacerbé ces tensions. Je songe à certains incidents comme les propos malheureux, tenus immédiatement après les événements à New York par des membres du gouvernement belge concernant l'article 5 du traité de l'OTAN sur la solidarité mutuelle, du veto belge à une éventuelle intervention défensive en faveur de la Turquie, partenaire de l'OTAN, les compromissions à propos de l'autorisation ou de la non-autorisation du transit de troupes américaines sur notre territoire, le refus belge d'agir contre des diplomates irakiens soupçonnés d'espionnage, l'organisation à Tervueren, en avril 2003, du sommet de défense des pays qualifiés de *non-willing*, la position de la Belgique à l'égard de la stratégie nucléaire de l'OTAN et - *last but not least* - la loi belge dite de compétence universelle.

Il serait évidemment injuste d'affirmer que notre pays a commis une erreur en ce qui concerne chacun de ces incidents. La Belgique ne doit en aucun cas perpétuellement soutenir aveuglément la politique étrangère des Etats-Unis.

Quelle direction devons-nous à présent prendre ? Nous devons privilégier de nouvelles options et utiliser notre position au sein de l'UE pour conduire les Etats-Unis vers une approche multilatérale du processus mondial. Nous constatons que les Etats-Unis jouent en l'occurrence un rôle central et que l'impact de l'ONU reste fréquemment limité. La politique menée en Irak par les

rond de Belgische genocidewet.

Er is ook de hele problematiek geweest met betrekking tot de nucleaire strategie van de NAVO en de standpunten die België daaromtrent heeft ingenomen. Beweren dat de Belgische regering in elk van deze dossiers schuld zou treffen is natuurlijk te gemakkelijk. Het zou vooral onjuist zijn. Ik wil dit debat op een open, eerlijke en rechtvaardige manier voeren. Ons land moet niet passief of inhoudloos de standpunten van de Verenigde Staten volgen omdat die ook heel vaak omwille van een aantal interne redenen tot stand komen. Met betrekking tot de houding van de Verenigde Staten in het Midden-Oosten hebben we daar zeker een goed voorbeeld van. Het is duidelijk dat bij de aanpak van de crisis in het Midden-Oosten op zijn zachtst gezegd niet altijd een zelfdelijnsполитику wordt gevoerd. De houding die u zelf hebt aangenomen – afgezien van die van het verscheuren van uw toespraak zoals ik gelezen heb in de krant – door te zeggen dat in de hele problematiek met betrekking tot het Palestijnse conflict de houding van de Verenigde Staten en Israël de houding van België, Europa en het kwartet bemoeilijkt en de actieradius van de Verenigde Naties beperkt was natuurlijk terecht.

Onze vraag is hoe het verder moet. Er is een punt bereikt waarbij wij eigenlijk zelf voor de spiegel moeten gaan staan en een aantal opties kunnen maken en duiden voor een nieuwe aanpak.

Ik meen dat de Europese Unie in België van een bevoorrechte relatie met de Verenigde Staten zou moeten gebruik maken om deze laatste zover te krijgen dat ze zich meer, beter, liever en onvoorwaardelijk zouden inschrijven in een streven naar een internationale rechtsorde van vrede en duurzame ontwikkeling en zo veel als mogelijk deelachtig zouden willen worden in een multilaterale benadering van het wereldproces in al zijn facetten. Hierin spelen de Verenigde Naties een centrale rol op meerdere domeinen – de vrede, de armoedebestrijding, de bescherming van het leefmilieu – en zouden daartoe de nodige middelen kunnen krijgen, inclusief van de Verenigde Staten, ondanks het feit – dit is een notoir onderdeel van ons discours – dat de impact van de Verenigde Naties bijzonder beperkt blijkt te zijn en dat het proces en de processing van de Verenigde Naties heel vaak te laat of niet adequaat blijkt te zijn.

Ik denk dat er voldoende aanknopingspunten zijn om de Verenigde Staten tot een multilaterale aanpak van de grote uitdagingen en problemen te bewegen. De Verenigde Staten zoeken ijverig steun van de internationale gemeenschap en van de Verenigde Naties voor de normalisering en de wederopbouw in Irak. We kunnen heel wat kritiek geven – of sommigen geven heel wat kritiek op het Irak-beleid van de Verenigde Staten – maar we moeten ook de gelegenheid te baat nemen om Washington – daar waar we kunnen – bij te sturen, te informeren, te begeleiden om vanuit een multilaterale invalshoek hun houding aan te passen.

Wij pleiten voor een Verenigde Naties-top over Irak. Ik denk dat wij de Verenigde Staten daartoe als eerste en bevoorrechte partner kunnen bewegen.

De Verenigde Staten zoeken ijverig naar steun van de internationale gemeenschap en de Europese Unie voor de aanpak van de grote uitdagingen en bedreigingen van deze tijd: het wereldwijd verspreid

Etats-Unis a fait l'objet de vives critiques. Les Etats-Unis recherchent le soutien de l'UE et de la communauté internationale dans le cadre de leur combat contre le terrorisme, les armes de destruction massive et les régimes défaillants du Moyen-Orient. A l'instar des Etats-Unis, nous avons besoin de sécurité. C'est précisément la raison pour laquelle l'approche unilatérale des Etats-Unis doit changer. L'approche multilatérale est essentielle dans le cadre de la diplomatie.

Les Etats-Unis sont un allié important de la Belgique, et pas seulement au sein de l'OTAN. Le gouvernement belge doit s'empresse d'améliorer ses relations avec les Etats-Unis et de rétablir la confiance. Cela peut se faire en renouant avec une diplomatie qui vise activement le consensus et qui joue un rôle de médiation efficace au niveau de la communauté internationale. La Belgique a montré qu'elle excellait en la matière, ce qui lui a valu une place à part sur le planisphère. La Belgique abrite d'ailleurs le siège de l'UE et de l'OTAN. La Belgique a manifesté trop peu d'intérêt, ces derniers temps, à l'égard de la position des Etats-Unis concernant le dossier de la loi de compétence universelle, l'Irak et la défense européenne. C'est pourquoi nous préconisons une diplomatie plus rentable.

Le gouvernement corrige actuellement sa politique mais est confronté à une série de situations gênantes dont le vaudeville mettant en scène les diplomates belges à New York, les déclarations de M. Flahaut sur le caractère opérationnel de l'armée américaine, les propositions de loi sur la révision des accords de transport avec les Etats-Unis et la publication de M. Flahaut sur les génocides en Amérique du Nord et en Amérique du Sud. Tout ceci a provoqué une rupture des

terrorisme, de massavernietigingswapens zoals in Noord-Korea en de nog andere overblijvende rough states, de falende regimes zoals in Afghanistan, het regionale conflict in het Midden-Oosten en in de brede Indonesische archipel. Wij zouden ook op die vlakken bezwaren en voorbehoud kunnen maken bij de houding van de Verenigde Staten, bijvoorbeeld in verband met de behandeling van sommige gevangenen in Guantanamo in het licht van de mensenrechten, maar wij delen hoe dan ook de behoefte aan veiligheid met de Verenigde Staten en moeten de solidariteit en het bondgenootschap tussen de Europese Unie en de Verenigde Staten gebruiken om het optreden van de Verenigde Staten van eenzijdigheid te beroven en het in te kaderen in een multilaterale strategie. Het is als het ware een hefboom die wij zouden willen aanbieden aan de Verenigde Staten om de multilaterale strategie weer naar voor te brengen.

Het mag worden gezegd dat heel wat positieve zaken over de rol van de Verenigde Staten te vertellen zijn die ons inziens te weinig naar voor worden gebracht. Ik som er enkele willekeurige op, maar ze zijn daarom niet minder concreet.

Er is de grote inzet en de verdienste van de Verenigde Staten en de pacificatie in de Balkanregio, die bijzonder belangrijk is geweest voor de stabiliteit in Europa als corridor tussen Oost-, West-, en Zuid-Europa. Er is de druk van de Verenigde Staten, de Verenigde Naties en de Europese Unie op Turkije om een oplossing voor de verdeeldheid van Cyprus door te slikken wat voor de levensvatbaarheid van de uitgebreide Europese Unie heel belangrijk is. De Verenigde Staten en het Verenigd Koninkrijk zijn erin geslaagd Libië te bewegen haar programma's inzake massavernietigingswapens stop te zetten en samen met China en Rusland zouden zij erin kunnen slagen hetzelfde te doen met Noord-Korea.

Via deze lange inleiding wil ik zeggen dat wij zelf een hefboom zouden moeten kunnen zijn om het multilaterale opnieuw in het middelpunt van de diplomatieke actie te zetten, de Verenigde Staten daarbij als een bondgenoot te beschouwen en bovendien de verdiensten van de Verenigde Staten in een aantal belangrijke zaken naar voor te kunnen schuiven.

De relaties tussen België en de Verenigde Staten zijn onder druk komen te staan. Ons standpunt is duidelijk: de Verenigde Staten zijn en blijven een belangrijke bondgenoot van België en niet alleen binnen de NAVO. We dringen er dus op aan dat de Belgische regering snel diplomatieke inspanningen zou doen om de betrekkingen met de Verenigde Staten vlug en zichtbaar te verbeteren. Het is dan ook de bedoeling dat België stappen zet om het vertrouwen dat essentieel is in werkbare relaties tussen bondgenoten, te herstellen. Wij geloven als christen-democraten in een houding van kritische, maar geloofwaardige solidariteit en in een hernieuwde toepassing van dit begrip in onze betrekkingen met de VS. Wij willen een nieuwe ijking, een herijking van de relaties tussen Brussel en Washington wanneer die het Koninkrijk België en de Verenigde Staten van Amerika betreffen.

Met het oog op het herstel van die relaties met de Verenigde Staten is het fundamenteel dat België teruggrijpt naar het soort diplomatie

relations avec les Etats-Unis. Quelles initiatives le ministre compte-t-il prendre pour améliorer ces relations, dans l'intérêt de la Belgique et de notre rôle sur le plan européen?

dat ons land, ons klein land sterk heeft gemaakt in internationale kringen, een diplomatie die actief op zoek gaat naar een consensus en een efficiënte bemiddeling in de internationale gemeenschap, zelfs als dat betekent dat we op de achtergrond moeten blijven, en die doordrongen is van de echte belangen van ons land en die betrouwbaar is voor onze internationale partners.

België staat sinds lang op de wereldkaart en wel doordat de Europese Unie en de NAVO allebei hun zetels in Brussel hebben gevestigd. Deze zetels zijn onvoorstelbare hefboomen voor de Belgische diplomatie. We moeten alles doen om dat zo te houden. België is Brussel, Brussel is de NAVO en de NAVO is België. Zonder de NAVO is er geen België.

België heeft in kwesties zoals de genocidewet, Irak en de Europese defensie te weinig oog gehad voor de vitale belangen van onze economie, voor de investeringen en voor de tewerkstelling. Ik denk aan de problematiek van de Antwerpse haven die door neutrale en objectieve waarnemers – weliswaar betrokken partijen – werd naar voren gebracht. Er is de problematiek van de onzekerheid van de toekomst van de NAVO-zetel in België, de problematiek van Ford Genk. Het zijn niet alleen de christen-democraten die dat hebben gezegd, maar ook heel wat mensen die in andere partijen actief zijn.

Wij pleiten reeds geruime tijd en zeer nadrukkelijk voor het herstel van de relaties met de Verenigde Staten en voor een minder opzichtige, maar meer lonende diplomatie. Wij kunnen nu tevreden – of minder bedroefd – vaststellen dat de regering Verhofstadt zichzelf in dit opzicht aan het bijsturen is. De pogingen worden natuurlijk nog op regelmatige momenten doorkruist door allerlei contraproductieve en zelfs genante voorvallen. Ik wil het nogmaals hebben over de trottoirdiplomatie van New York, die ons ongelooflijk veel schade heeft aangericht. De kolonie van 16.000 Belgen in New York en New Jersey wordt nog dagelijks aan dit feit herinnerd.

De uitspraken van minister van Defensie Flahaut over de Amerikaanse president en over het operationele karakter van het Amerikaanse leger zal ik niet herhalen.

(...): (...)

01.02 Minister **Louis Michel**: Ik zal het later zeggen.

De **voorzitter**: Wij vertrouwen daarop.

01.03 **Pieter De Crem** (CD&V): Wat de target betreft heeft minister Flahaut natuurlijk zelf het wapen aan de slaap gezet. Ik kan nogmaals herhalen wat hij heeft gezegd. Hij is eigenlijk een beetje een leerling van de minister van Buitenlandse Zaken die ook zei dat een andere president de Amerikanen beter zou dienen. Stel u voor dat de Amerikaanse president zou zeggen dat de PS bijvoorbeeld heel slecht is voor het internationaal imago van ons land en dat, mochten Bush, Gore of Kerry Belgen zijn, zij zeker niet voor de PS zouden stemmen.

Ik weet niet hoe ik daarop zou reageren.

Ook inzake de problematiek van de wetsvoorstellen-Vandenberghe en Vankrunkelsven over de herziening van de transportakkoorden met de VS heeft minister Flahaut zich bijzonder kundig gemaakt, mijnheer Henri. Ik wil er toch aan herinneren dat minister Michel toen in een Vlaamse krant heeft gezegd dat minister Flahaut een ezel was en dat hij zich bezondigde aan des âneries, aan ezelarij. Het laatste feit is de publicatie van Flahaut over de genocide in Noord- en Zuid-Amerika.

Wij zien ons vandaag geconfronteerd met een, ik zal niet zeggen een breuk, maar toch een barst in de relaties tussen de Verenigde Staten en België. Wij vinden goede relaties met de Verenigde Staten bijzonder belangrijk. Wij verwachten van u een antwoord op de vraag over wat u concreet gaat doen om de relaties met de Verenigde Staten te verbeteren, niet alleen voor het lot van de 10 miljoen inwoners van dit kleine koninkrijk langs de Noordzee, maar ook voor de rol die België op internationaal en Europees vlak wenst te spelen. U kunt er zich niet vanaf maken met het feit dat een mooi feestprogramma is opgesteld voor de herdenking van de Slag om Bastogne waarvoor er drie dagen feestelijkheden zijn. Dat zou iets te gemakkelijk zijn.

01.04 Josée Lejeune (MR): Madame la présidente, monsieur le vice-premier ministre, je voudrais tout d'abord vous remercier d'avoir accepté ce débat d'actualité et, d'emblée, je voudrais dire que je ne partage évidemment pas les propos tenus par le collègue De Crem.

Pour rappel, les relations entre l'Europe et les Etats-Unis en général et entre la Belgique et les Etats-Unis en particulier ont été secouées à la suite de la décision américaine d'agir en Irak sans l'aval des Nations unies. Les choses ont cependant évolué depuis mars 2003. Les Etats-Unis ont modifié leur point de vue sur le rôle des autres pays sur l'échiquier mondial. Des Etats tels que la Libye et l'Iran ont accepté de dévoiler leur programme nucléaire. Un embryon de défense européenne se met en place. Bref, les choses évoluent.

Monsieur le vice-premier ministre, je souhaiterais dès lors vous poser un certain nombre de questions et vous demander quelques précisions au sujet des rapports transatlantiques.

Ma première question porte sur l'un des symboles des relations transatlantiques, l'OTAN. Cette organisation de sécurité avait été créée à l'époque de la Guerre froide afin d'institutionnaliser et de donner une structure décisionnelle à l'alliance militaire entre pays européens et les Etats-Unis.

Cette alliance devait répondre à la menace d'une éventuelle expansion de l'Union soviétique.

L'OTAN était donc l'une des armes d'un monde bipolaire, à laquelle le pacte de Varsovie faisait office de réponse communiste. La menace communiste n'existe plus. Se pose dès lors la question des nouveaux rôles de l'OTAN dans un espace européen qui se caractérise par deux éléments: l'absence de menace globale émanant d'une grande puissance dont les alliés étaient proches des frontières des démocraties occidentales et la fin de cette puissance qui joue, en quelque sorte, le rôle de stabilisateur.

01.04 Josée Lejeune (MR): Ik dank de minister omdat hij met dit actualiteitsdebat heeft ingestemd. Ik ben het niet eens met collega De Crem en zal volgende vragen stellen.

De Belgisch-Amerikaanse betrekkingen zijn onder druk komen te staan door het Amerikaanse standpunt over Irak. Sindsdien is er echter een evolutie merkbaar: de Verenigde Staten hebben hun standpunt bijgesteld en er kiemt een Europese defensie. Ik zou u bijgevolg enkele vragen over de transatlantische betrekkingen in 2004 willen stellen.

Mijn eerste vraag heeft betrekking op de NAVO. Die organisatie, die tijdens de Koude Oorlog werd opgericht als een bondgenootschap van de Europese landen en de Verenigde Staten tegen de Sovjetrussische bedreiging, was een van de wapens in een wereld die door twee machtsblokken werd beheerst. Vandaag rijst de vraag welke rol de NAVO kan spelen nu de Westerse democratieën niet langer met een globale dreiging aan hun grenzen worden geconfronteerd, maar ook als

En fait, depuis la fin du régime soviétique et l'écroulement de l'URSS, des conflits locaux ont éclaté un peu partout dans la région. Ces conflits se voient exacerbés par des pulsions nationalistes, qui étaient étouffées dans l'œuf à l'époque de la domination soviétique. De plus, de nouvelles menaces d'un genre nouveau sont apparues. Je parle des réseaux criminels internationaux dont le terrorisme constitue l'une des plus effrayantes. Je pense également à la traite des êtres humains, nouvelle forme d'esclavage ainsi qu'au trafic international de drogue à grande échelle, qui sont également des menaces importantes pour les démocraties traditionnelles.

Monsieur le vice-premier ministre, se pose dès lors la question d'un nouveau rôle pour l'OTAN. Dans quelle mesure l'OTAN, organisation internationale militaire, pourrait-elle jouer un rôle dans cette nouvelle donne géopolitique? L'OTAN a déjà démontré que son utilisation était possible afin de mettre fin à un conflit régional assorti de violations graves des droits de l'homme, et comme instrument de lutte contre le terrorisme. Doit-on voir dans ces manifestations les prémices d'un rôle nouveau pour l'OTAN?

Monsieur le vice-premier ministre, j'aimerais avoir quelques précisions sur les tensions qui ont présidé à la fin de l'année 2003. Américains et Européens fonctionnent différemment. Nous sommes en fait différents. Quels sont les points principaux de divergence entre nous et les moyens et méthodes qui seront privilégiés afin de permettre, tout en respectant nos différences, de travailler ensemble, de travailler mieux? De manière plus précise, comment s'articulera la relation que la nouvelle défense européenne entretiendra avec l'OTAN? En fait, nous sommes tous d'accord avec vous quand vous dites que la nouvelle défense européenne n'est pas conçue pour faire de l'ombre ou pour entrer en concurrence avec l'OTAN. Cependant, que fera cette défense européenne? Dans quelle structure et avec quels moyens?

Nous ne pouvons clore le dossier de l'implication des Européens et Américains dans le monde sans évoquer le projet de grand Moyen-Orient. Il s'agit, en résumé, d'un projet visant à démocratiser le monde arabe et ce, dans l'optique de lutter contre le terrorisme. Ce projet, monsieur le vice-premier ministre, n'a pas été accueilli avec beaucoup d'enthousiasme, car les pays arabes y voient une tentative d'ingérence américaine dans leurs affaires intérieures. Que pensez-vous de ce projet? Pourriez-vous nous donner votre sentiment à ce sujet?

J'en arrive au terme de mon intervention. Les relations entre les Etats-Unis et l'Europe sont non seulement diplomatiques et militaires mais également commerciales et économiques. L'Europe et les Etats-Unis partagent la même vision libérale de l'économie de marché et de la libre concurrence.

Le GATT et l'OMC en sont les exemples. J'aimerais savoir où en sont les relations entre États-Unis et Europe en matière commerciale. Ces relations sont-elles axées sur une coopération ou sur une concurrence entre économie européenne et économie américaine? Quels sont les grands axes divergents et convergents entre nos deux économies et conceptions économiques?

stabilisende factor bij plaatselijke conflicten, die sindsdien zowat overal zijn uitgebroken.

In welke mate zou de NAVO een rol kunnen spelen in die gewijzigde geopolitieke situatie waarin zich een nieuwe soort dreigingen voordoen?

Ik zou graag meer toelichtingen krijgen over de spanningen die eind 2003 zijn ontstaan.

Hoe zullen de nieuwe Europese defensie en de NAVO zich tot elkaar verhouden?

Wat vindt u van het "Grote Midden-Oosten"-plan dat tot doel heeft de Arabische wereld te democratiseren teneinde het terrorisme beter te kunnen bestrijden?

Hoe zit het met de handelsbetrekkingen met de Verenigde Staten? Wat zijn de grote tegenstellingen en raakpunten tussen de Europese en Amerikaanse economieën?

01.05 Raymond Langendries (cdH): Monsieur le vice-premier

01.05 Raymond Langendries

ministre, l'accord gouvernemental prévoyait de poursuivre le rapprochement transatlantique par un dialogue ouvert et équilibré. Le gouvernement prévoit notamment d'accorder une attention particulière à ses relations bilatérales avec les Etats-Unis, et c'est bien normal.

Votre note de politique générale du 17 novembre fait des relations Belgique-Etats-Unis, la troisième de ses priorités. Tout en rappelant que les USA sont un partenaire incontournable de la Belgique, vous reconnaissez la dégradation de nos relations ces deux dernières années. Le gouvernement belge, dites-vous, est résolu à surmonter ces malentendus et à créer un dialogue ouvert qui doit permettre de mieux se comprendre. Vous voulez le faire en toute sérénité et dans le respect mutuel des positions respectives. Je dois bien avouer toutefois que le résultat de cet objectif, pour l'instant, semble bien maigre, ce qui m'amène à vous poser un certain nombre de questions.

1. La première concerne la problématique de la nomination de l'ambassadeur des Etats-Unis à Bruxelles. Celui-ci n'a pas été remplacé depuis l'été dernier, et l'ambassade est sous la responsabilité d'un chargé d'affaires. Comment expliquez-vous cette attitude "amicale" de la part des Etats-Unis à notre rencontre? Estimez-vous qu'il s'agisse d'un signe positif pour créer ce dialogue franc et ouvert que le gouvernement souhaite?

D'après mes informations, les Etats-Unis ont introduit une demande d'agrément pour un nouvel ambassadeur le 28 février dernier. Celle-ci a été acceptée par la Belgique dans un délai extrêmement court, soit le 18 mars, alors que de telles procédures prennent normalement deux mois. Il y a un empressement de la Belgique que je peux comprendre. Toutefois, toujours selon mes informations, le nouvel ambassadeur n'a toujours pas pris ses fonctions. Pour quelle raison?

2. Quels sont les contacts bilatéraux que vous avez développés avec les Etats-Unis depuis l'été dernier et quels sont les contacts planifiés pour l'année 2004? Quelle stratégie adoptez-vous pour dédramatiser nos points de divergence avec les Etats-Unis? Il faut reconnaître que les dernières déclarations du ministre Flahaut sur l'armée américaine, sur l'administration Bush et j'en passe, ne sont pas de nature à contribuer à ce dialogue.

Vous annoncez ensuite un voyage à Washington pour la fin mai. Qui allez-vous rencontrer à cette occasion? Quel est votre agenda pour cette mission? Quels points allez-vous mettre sur la table?

3. En mai et juin 2003, les relations entre les deux pays se sont cristallisées sur le veto américain relatif à la construction du nouveau siège de l'OTAN à Evere. Dès lors, pouvez-vous nous confirmer que les Etats-Unis ont définitivement donné leur accord pour entamer la construction de celui-ci?

Enfin, à la suite du soutien apporté par Georges Bush au plan unilatéral du gouvernement israélien, les ministres des Affaires étrangères de l'Union, réunis le 17 avril en Irlande, ont réaffirmé leurs convictions suivantes: d'une part, la feuille de route représente la seule manière d'arriver à un tel résultat et, d'autre part, l'Union ne reconnaîtra aucun changement aux frontières antérieures à 1967,

(cdH): In de prioriteitenlijst van uw algemene beleidsnota van 17 november staan de betrekkingen tussen België en de Verenigde Staten op de derde plaats. U erkent dat deze betrekkingen erop achteruit zijn gegaan. Volgens u is de Belgische regering echter vastberaden de misverstanden uit de wereld te helpen.

Hoe verklaart u dan dat de ambassadeur van de Verenigde Staten in Brussel sinds vorige zomer nog niet is vervangen, waardoor de ambassade momenteel onder de verantwoordelijkheid van de zaakgelastigde valt?

Welke bilaterale contacten hebt u sinds vorige zomer met de Verenigde Staten aangeknoopt en welke contacten stelt u voor 2004 in het vooruitzicht?

Kan u bevestigen dat de Verenigde Staten definitief met de bouw van de nieuwe NAVO-zetel in Evere hebben ingestemd?

Vindt u ten slotte naar aanleiding van de steun die George Bush aan het eenzijdig plan van de Israëlische regering heeft toegezegd dat het kwartet en het stappenplan virtueel dood en begraven zijn?

Is dat niet de verantwoordelijkheid van de regering Bush, die ervoor heeft gekozen de regering Sharon eenzijdig te steunen?

excepté ceux acceptés par les parties concernées.

L'Union répète qu'aucune déclaration d'opinion sur le résultat éventuel d'un accord final ne peut anticiper la négociation de cet accord et ce, alors que le projet du premier ministre Sharon enterre de facto la feuille de route et remet manifestement en question les frontières de 1967.

Dès lors, estimez-vous que le quartet est virtuellement mort ainsi que la feuille de route? La responsabilité n'en incombe-t-elle pas à l'administration Bush qui a fait le choix d'un soutien unilatéral au gouvernement Sharon pour des raisons de politique intérieure et de campagne électorale?

01.06 Karel Pinxten (VLD): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, ik ben heel blij dat wij even de kans hebben om hier in de commissie een wat langer debat te hebben over een onderwerp dat toch wel buitengewoon belangrijk is. Ik vind dit een heel goede formule, mevrouw de voorzitter, omdat wij dan wat dieper op sommige dingen kunnen ingaan dan tijdens een gewone vraag of korte interpellatie.

Er is hier terecht al gesteld dat er op de relaties tussen ons land en Europa aan de ene kant en de Verenigde Staten aan de andere kant in de afgelopen jaren nogal wat ruis heeft gezeten, als ik het zo in muziektermen mag zetten. Ik denk ook dat die ruis grotendeels opgeruimd is en dat die 33- of 45-toerenplaat heel netjes is opgekuist en dat er een heel stuk normalisatie is ingetreden. De klassieke uitleg voor die storingen is de verdeeldheid met betrekking tot de aanpak in Irak, de Europese defensie, men verwijst al eens naar Kyoto en de genocidewet, wat opgeruimd is. Ten gronde denk ik eigenlijk dat er een paar dingen zijn die van groter belang zijn. Ook die zijn gekend. In de eerste plaats gaat het om het feit dat wij sinds 13 à 14 jaar in een totaal andere internationale politieke en militaire context leven, sinds het wegvallen van de Sovjetdreiging.

Als er vandaag dan toch ergens geografisch een nieuwe dreiging moet worden gelokaliseerd, moet die worden gezocht in wat men al eens noemt "the greater Middle-East" of heel het gebied gaande van de Magreb over het Midden-Oosten tot de Kaukasus. Dit indien men het echt geografisch wil lokaliseren.

Aan de andere kant kunnen wij er ook niet onderuit dat, als wij terugblikken op de Europese geschiedenis van de laatste duizend jaren, wij in die periode in Europa nooit zes decennia hebben gekend met veiligheid en stabiliteit. Ik denk dat het goed is dat wij dat ook wel eens onderlijnen. De Europese geschiedenis van de laatste duizend jaren was een geschiedenis van conflicten tussen Groot-Brittannië en Frankrijk, Frankrijk en Rusland, dan weer tegen Duitsland, de algemene alliantie tegen de Habsburgers, de wereldoorlogen en noem maar op. Dat brengt mij eigenlijk tot wat soms al eens de "value gap" wordt genoemd. Ik zeg van meet af aan dat ik daar niet in geloof. U zegt ook herhaaldelijk in uw teksten, mijnheer de minister, dat wij voor een heel stuk dezelfde waarden delen als de Verenigde Staten, met ons land en met Europa. Waar ik wel in geloof is in de "power gap".

Wat dat eerste betreft, vind ik dat wij heel voorzichtig en

01.06 Karel Pinxten (VLD): Les ondes négatives qui semblaient caractériser nos relations avec les Etats-Unis ont pratiquement disparu. Traditionnellement, ces perturbations sont expliquées par l'approche du problème irakien, la défense européenne et Kyoto.

Je pense néanmoins que des facteurs plus importants entrent en ligne de compte. Depuis treize ans environ, la menace soviétique a disparu. Si d'aucuns souhaitent localiser géographiquement la nouvelle menace, on peut supposer qu'elle se situe dans la région du *Greater Middle East*. Je souhaiterais souligner qu'au cours du dernier millénaire, l'Europe n'a jamais connu plus de six décennies successives de sécurité et de stabilité.

Je ne suis pas un fervent partisan du *value gap*. Nous partageons en grande partie les mêmes valeurs que les Etats-Unis. Il convient donc d'adopter une attitude prudente et réservée: l'Europe a plutôt tendance à pinailler sur le plan éthique et à considérer le modèle social européen comme supérieur au modèle américain. Les Etats-Unis consacrent pourtant autant de moyens à la prévoyance sociale, la croissance économique y est plus élevée et le taux de chômage y est deux fois plus faible qu'en Europe.

En revanche, le *power gap* est, lui, préoccupant. L'Europe, qui en est, elle aussi, partiellement

terughoudend moeten zijn. We hebben nogal eens de neiging – vind ik – met ons land en met de Europese Unie om op het moreel-politiek-ethische vlak nogal kapittelend of betuttelend op te treden. Dat lijkt mij niet altijd correct. Wij hebben ook nogal sterk de neiging om te zeggen dat ons Europees sociaal model – heet het nog altijd Rijnlandmodel? Ik weet het niet, want men spreekt er minder over. – superieur is aan het Amerikaanse. Met dat soort uitspraken zou ik toch heel voorzichtig zijn. De uitgaven voor gezondheidszorg bijvoorbeeld zijn in de Verenigde Staten even hoog als in ons land. De Verenigde Staten hebben al twintig jaar een economische groei en welvaartscreatie die het dubbele zijn van de onze. De werkloosheid in de Verenigde Staten bedraagt al twintig jaar minder dan de helft van die in Europa en in ons land. In de maand maart heeft men in de Verenigde Staten in een maand tijd 320.000 jobs gecreëerd. De afgelopen zes maanden waren er dat gemiddeld 150.000 per maand. Ik denk dat jobs voor een stuk ook sociale zekerheid zijn. Ik zou daar heel lang op door kunnen gaan. Ook als men spreekt over het zogenaamde Europese model – wat mij een veralgemening lijkt – en het zogenaamde Amerikaanse model en de waarden die eraan ten grondslag liggen, denk ik dat wij daar zelfs wat terughoudend in moeten zijn. Dat is mijn aanvoelen.

Op een ander punt is de kloof wel gigantisch groot. Ik bedoel de machtsontwikkeling. Ik denk dat dit zorgwekkend is, maar dat dit ook aan Europa ligt. Ik heb hier straks ook gehoord dat men spreekt over hoe men de Verenigde Staten moet inkapselen, maar ik denk dat wij als Europeanen ook de vraag moeten durven stellen hoe het komt dat wij vandaag in de wereld maar een enkele supermacht hebben. Ligt dat aan de Verenigde Staten? Of ligt dat eigenlijk niet aan de anderen en, vooral, ook aan ons?

Als wij naar de economische cijfers kijken, afhankelijk van de wisselkoers, stelt het Europa van de 25 ongeveer hetzelfde voor als de Verenigde Staten. Het bruto binnenlands product komt ongeveer op hetzelfde uit.

Militair gezien is het plaatje totaal anders. In 2006-2007 zal de helft van de wereldwijde militaire uitgaven gebeuren in de Verenigde Staten. Vandaag is dat om en bij de 40%, maar dat zal naar 50% gaan.

Ik heb mij de afgelopen dagen verdiept in het boek "The breaking of nations" van Robert Cooper, de rechterhand van Solana, dus een onverdachte bron. Het eerste hoofdstuk is nogal verwarrend geschreven, maar er staan wel interessante dingen in. Op het einde geeft hij ook een tabelletje over wat hij de "capability gap" noemt. Ik heb daarin een aantal dingen opgeteld. Hij geeft voor 2001, de meest recente cijfers, de uitgaven aan militair onderzoek en ontwikkeling aan de ene kant voor de Europese landen en de militaire investeringen en uitrusting aan de andere kant. Voor het Europa van de 15 bedraagt het militair R&D 8,5 miljard dollar en voor de Verenigde Staten 40 miljard dollar, wat neerkomt op een factor maal 5. De militaire investeringen voor de 15 lidstaten van de Europese Unie bedragen 27,5 miljard dollar en 60 miljard dollar in de Verenigde Staten, dus dat is een factor van 2 tot 2,5.

Daar dient nog bij gezegd te worden dat de Europese militaire investeringen niet echt efficiënt gebeuren. Dat is geen nieuwigheid.

responsable, devrait se demander pourquoi il n'y a qu'une seule superpuissance dans le monde. D'un point de vue économique, l'Europe des vingt-cinq est comparable aux Etats-Unis. Il n'en va pas de même d'un point de vue militaire. Il ressort du livre *The Breaking of Nations* de Robert Cooper, bras droit de M. Solana, qu'en 2001 l'Europe a consacré cinq fois moins de moyens à la recherche et au développement militaire et a consenti deux fois moins d'investissements au profit d'équipements militaires. Depuis le mois de novembre 2003, des efforts sont bel et bien fournis mais de multiples problèmes se posent encore en ce qui concerne la compatibilité entre les différents pays européens.

Je suis d'accord avec le ministre lorsqu'il affirme qu'il faut redéfinir les relations entre l'Europe et les Etats-Unis. Une communication transparente avec toutes les parties s'impose à cet effet.

Un problème important se pose toutefois, selon moi : les quinze – et bientôt vingt-cinq – membres de l'UE ont trop peu de poids. La diplomatie et le pouvoir civil n'ont de sens que dans le cadre de la capacité militaire. Sur le plan militaire, l'Europe continue de se cacher derrière les Etats-Unis. L'approche multilatérale fonctionne uniquement lorsqu'il y a contrainte et la puissance militaire de l'Amérique joue incontestablement ce rôle. L'influence de la première puissance mondiale est considérablement supérieure à celle de l'Europe, et ce, même là où la contribution de l'Europe est plus importante que celle des Etats-Unis. Ainsi, l'Europe fournit le gros des troupes et des moyens financiers dans les Balkans et en Afghanistan, mais ce sont les Etats-Unis qui décident malgré tout.

Conséquence logique: les

Er zijn heel wat inspanningen gebeurd, vooral sinds november 2003, om dat veel meer te stroomlijnen en veel meer op mekaar af te stemmen, een gezamenlijk aankoopbeleid te voeren, ervoor te zorgen dat alles interoperabel is. Er vinden dus heel wat inspanningen plaats. Dat neemt echter niet weg dat in de investeringen van Europa momenteel bijvoorbeeld Britse vliegtuigen niet kunnen landen op een Frans vliegdekschip en vice versa. Er wordt bijvoorbeeld ergens opgetreden in de wereld met Britse en Franse helikopters, maar men kan de ene helikopter niet met wisselstukken van de andere repareren, dus die zijn totaal niet op mekaar afgestemd. De voorbeelden zijn legio. Op het vlak van logistiek bijvoorbeeld, als de NAVO optreedt, moet ieder leger tot nu toe nog altijd zijn eigen logistiek hebben. Als wij dus kijken naar de "capability gap", naar de investeringen die gebeuren in de Verenigde Staten aan de ene kant en in Europa aan de andere kant, zijn de cijfers eigenlijk nog flatterend voor Europa, precies omdat er geen compatibiliteit is.

Ik kom tot mijn volgende punt. Ik ben het eens met de minister – ik heb zijn teksten de voorbije dagen allemaal nog eens rustig kunnen nalezen – wanneer hij pleit voor een herijking van onze transatlantische relatie. De minister vindt dat die transatlantische relaties herijkt moeten worden op basis van twee principes: gelijkwaardigheid en voorspelbaarheid van het beleid. Ik vind dat een goede, verstandige en ook correcte analyse.

Dat veronderstelt inderdaad dat er frequent ontmoetingen moeten plaatsvinden op verschillende niveaus – tussen Solana en Powell aan de ene en tussen de ministers van Buitenlandse Zaken aan de andere zijde –, van de shots enzovoort. Het enige probleem daarmee is de noodzaak dat het Europa van de 15 en straks van de 25 probeert aan soortelijk gewicht te winnen omdat de verhoudingen sterk uiteenlopen. Ik heb daarnet de cijfers al gegeven.

Ik heb het hier in dit Huis al ooit gehoord en als ook wanneer men debatten bijwoont, wordt er wel eens gesproken over het andere inzicht dienaangaande vanuit Europese hoek. Men spreekt dan over diplomatie, soft power, non-military power enzovoort. Men spreekt dan met name over de kracht die men onder andere put uit internationale verdragen, financiële overeenkomsten, hulpprogramma's allerhande en internationaal recht.

Dit zijn volgens mij allemaal belangrijke zaken, maar die zijn slechts belangrijk binnen de grenzen van de militaire capaciteit. Wanneer die militaire capaciteit ontbreekt, is de impact van die soft power en van die non-military power heel beperkt. Ik onderschrijf daarom de stelling dat het Europees postmodern veiligheidssysteem zoals wij dat graag omschrijven alleen maar mogelijk is omdat wij nog altijd – zoals we dat vroeger zeiden – onder de Amerikaanse paraplu zitten en nog altijd steunen op de militaire capaciteit van de Amerikanen die terzake bereid zijn die eventueel wereldwijd te projecteren. Wij hangen af van hun militaire capaciteit en steunen erop. Zonder die capaciteit zou het diplomatiek gewicht – ik heb het omschreven als soft power maar men kan het ook anders omschrijven – van Europa een stuk lager zijn.

Ik ben voorstander van een multilaterale aanpak en ik denk dat alle fracties het daarmee eens zijn. Alleen moeten we goed beseffen dat

nieuwe Etats membres restent très attachés à l'OTAN et aux Etats-Unis. A leurs yeux, «plus d'Europe» n'est pas synonyme de «moins d'Amérique». Il y a de quoi s'inquiéter à l'idée que les 450 millions de citoyens que comptera bientôt l'Union européenne dépendront de 250 millions d'Américains. De plus, les intérêts de l'Europe et ceux des Etats-Unis ne resteront pas concordants par définition. Il faut donc que l'UE soit capable de mener sa propre barque, fût-ce, le cas échéant, en collaboration avec les Etats-Unis.

Le risque de voir des armes de destruction massive tomber entre les mains de terroristes constitue la menace la plus lourde qui planera sur nous dans les prochaines décennies.

J'apprécie les efforts que mène notre gouvernement pour harmoniser les équipements, mais ce n'est là qu'un début. A terme, il faudra développer une armée européenne.

Les réformes de la défense vont dans le bon sens, mais il faudra probablement porter à 25% la quote-part d'investissement, qui se chiffre à 13% à l'heure actuelle. La création de l'Agence de défense, en novembre 2003, est une bonne chose mais la collaboration entre les Etats membres doit aller plus loin. La Belgique doit jouer un rôle de pionnier à cet égard.

die multilaterale aanpak slechts kan werken wanneer iemand een stok achter de deur heeft. Dat zijn vandaag nog altijd overwegend de Amerikanen, of wij dat graag horen of niet. Het is wenselijk dat wij vanuit Europa daaraan geconcentreerd ook een grotere bijdrage kunnen leveren. Een multilaterale aanpak zonder een stok achter de deur zou volgens mij heel wat aan kracht inboeten.

Dat leidt tot een vrij merkwaardige situatie. De nieuwe Franse minister van Buitenlandse Zaken heeft het een paar dagen geleden heel goed geformuleerd. Ik weet niet meer in welk medium het was, maar er is mij één zin bijgebleven, en ik citeer: "De VS financieren hun buitenlands beleid met EU-geld." Hij stelt zich de vraag wiens schuld dat is. Daarin zit volgens mij veel waarheid. Wanneer wij het rijtje aflopen, zien we dat wij bijvoorbeeld in de Balkan als Europeanen meer geld steken dan de Verenigde Staten. In Bosnië hebben wij zelfs driemaal meer troepen dan de Verenigde Staten. Maar de invloed van de Verenigde Staten in die regio is hoe dan ook groter dan de Europese invloed. Zelfde verhaal voor Afghanistan. Wij hebben vandaag in Afghanistan vanuit de Europese Unie meer troepen, doen meer financiële inspanningen dan de Verenigde Staten maar als het op invloed aankomt hebben de Amerikanen vandaag in Afghanistan ook meer invloed. Men zou kunnen doorgaan. En noem maar op.

Mijnheer de minister, wij dragen bij en financieren, soms leveren we troepen maar het mankeert ons aan invloed. U weet heel goed dat dit te maken heeft – dit leeft heel sterk bij de nieuwe lidstaten van de Europese Unie – met het besef dat er ingeval van conflicten en spanningen nood is aan meer telecapaciteit. Op wie kan er dan gerekend worden? Wie durft en kan projectielen afschieten? Antwoord; de Verenigde Staten. Dat is een van de redenen waarom de nieuwe lidstaten zo sterk houden aan de NAVO en de relaties met de VS. Ik citeer de Hongaarse premier in "Die Zeit" van 16 maart: "Mehr Europa heist für Ungarn nicht wenigen USA". Het kan, mijns inziens, niet duidelijker gesteld worden.

Laat me een aantal besluiten trekken.

Mijnheer de minister, ik ben me er perfect van bewust dat iedereen het niet met alles wat ik gezegd heb eens zal zijn. Dat is het voordeel van dit soort debat.

Persoonlijk vind ik – ik vermoed dat ik niet alleen ben – het onbevredigend dat straks 250 miljoen Europeanen voor hun veiligheid voor een groot stuk afhangen van 250 miljoen Amerikanen. Ik ben er niet zeker van dat in de toekomst – net zomin als in het recente verleden – de belangen van Europa en de Verenigde Staten automatisch parallel zullen blijven lopen. Ik herhaal dat ik daar helemaal niet van overtuigd ben. Dit is zorgwekkend.

Daarom is het, mijns inziens, van het grootste belang dat Europa een eigen veiligheidsstrategie ontwikkelt. Nog beter is een gezamenlijke veiligheidsstrategie met de VS. Degenen die zoals wij voorstander zijn van een multilaterale aanpak en van pluralisme, moeten en kunnen niet anders dan een maximale effectiviteit geven aan de VN. Alleen de VN kunnen legitimiteit geven. Multilateralisme veronderstelt echter ook militaire macht.

Dit veronderstelt een aantal budgettaire inspanningen. We moeten niet de illusie hebben het niveau van de VS te kunnen bereiken. In Europa haalt alleen Griekenland in termen van bbp het niveau van de VS, zeker geen andere lidstaat. Dat kan onze ambitie niet zijn. Ik juich de inspanningen toe die door deze regering werden gedaan niet alleen inzake een betere harmonisatie met betrekking tot de uitrusting maar ook om de tactisch-operationele voorsprong van VS niet te laten toenemen. We moeten meer zaken op een interoperabele wijze uitvoeren. Indien het echt nodig zou zijn, moeten we een Europees leger kunnen ontplooien.

Ik wil afronden met de volgende gedachte. Het grootste risico dat wij in de komende jaren en decennia lopen is een koppeling van de dreiging van het terrorisme aan de verspreiding van massavernietigingswapens. Men zegt mij dat dit vandaag nog niet echt een gevaar is dat voor de deur staat. Experts zeggen echter dat het geen tien jaar meer hoeft te duren voor zo'n koppeling ook effectief kan ontstaan.

Wij kunnen dus een aantal dingen doen. We zijn een aantal dingen ook goed aan het doen. Ik wil het hebben over de hervormingen bij Defensie. Ik heb het niet over de uitspraken van de minister. Ik wil daarop niet ingaan bij deze gelegenheid. Ik zal het hem wel eens zelf zeggen. De hervormingen op Defensie gaan de goede richting uit. Het investeringsvolume is vandaag 13% en moet sowieso worden opgetrokken naar 25% of misschien zelfs nog meer. Op het vlak van de technologie van de uitrusting moeten er grote inspanningen gebeuren. Het moet gebundeld en gestroomlijnd worden. Dat is allemaal buitengewoon belangrijk. We moeten die inspanning ook voortzetten.

In november 2003 is men begonnen met de oprichting van een agentschap voor de defensiecapaciteit. Dat is een goede zaak. Op dat vlak is er nog meer nood aan samenwerking tussen de verschillende lidstaten – straks zijn er 25 leden – van de Europese Unie. Mijnheer de minister, ik vind dus dat wij op die weg moeten verdergaan en een voortrekkersrol moeten spelen.

01.07 Dirk Van der Maelen (sp.a-spirit): Mijnheer de minister, mijn fractie is van oordeel dat de vraag over de verhouding tussen België-Europa en de Verenigde Staten na het Europees integratieverhaal het politiek meest belangrijke punt in ons beleid is. Het verheugt mij dat wij daarover vandaag met elkaar van gedachten kunnen wisselen.

Ik denk dat er nood is aan een denkoefening over de nieuwe relatie Europa-Verenigde Staten. Ik denk dat daarvoor twee redenen zijn. Het zijn eigenlijk twee data, namelijk 1989 en 2001. Als er nu spanningen en problemen zijn in de relatie tussen Europa en de Verenigde Staten heeft dat te maken met het feit dat langs deze kant van de Transatlantische Oceaan voor ons Europeanen 1989 belangrijk is en langs de andere zijde voor de Amerikanen 2001 belangrijk is.

Ik verduidelijk dit. In 1989 was er de val van de Berlijnse muur en het einde van het Warschaupact. Dit heeft tot gevolg voor Amerika, hoewel ze dat ontkennen, dat Europa minder belangrijk is voor hen. De vijand van het communisme is gevallen en ze hebben in de

01.07 Dirk Van der Maelen (sp.a-spirit): Il convient de se livrer à un exercice de réflexion approfondi en ce qui concerne les rapports entre la Belgique et l'Europe, d'une part, et entre la Belgique et les Etats-Unis, d'autre part. Les tensions entre les deux sont liées à deux événements.

Première année repère: 1989 et la chute du mur ainsi que la fin du Pacte de Varsovie. L'Europe est devenue moins importante dans la mesure où le communisme a été réprimé. Jusqu'alors, l'Europe dépendait entièrement des Etats-Unis. A compter de cette année, il a été possible d'envisager davantage d'autonomie et la

Verenigde Staten een groot mondiaal verhaal opgehangen over de relaties met Azië. Voor ons betekent dat ook een bevrijding. We waren voor onze verdediging tot en met afhankelijk van de Verenigde Staten. Er is dus – kort samengevat – ruimte gekomen voor Europa om wat meer zelfstandigheid te ontwikkelen. De vraag die moet worden gesteld, is: nemen wij die mogelijkheid en proberen wij meer zelfstandig een visie en een beleid op het vlak van Buitenlandse Zaken en Defensie te ontwikkelen of niet?

2001 was een harde slag voor de Verenigde Staten. Zij voelden zich voor de eerste keer op hun eigen terrein bedreigd. Zij hebben een nieuwe veiligheidsstrategie uitgedokterd, waarmee ik persoonlijk problemen heb. Ik denk dat dit ook een impact heeft op het zoeken naar een nieuwe relatie met de Verenigde Staten. Tot daar de oorzaken.

Ik zou mijn persoonlijk standpunt willen verduidelijken. Ik doe dat meestal aan de hand van een voorbeeld. Ik vind dat wij moeten evolueren in onze relatie met de Verenigde Staten. Voor 1989 kan men die omschrijven als een relatie van een goed katholiek gezin waarbij de pater familias de Verenigde Staten is en Europa de volgzame, zorgzame vrouw die er altijd over waakt dat zij haar sterke partner niet al te zeer ontstemt. Die houding heb ik nu opnieuw horen doorklinken in de uiteenzetting van de heer De Crem. Ik zal het straks over Irak hebben, maar ik herinner mij nog heel goed de positie die de “De Crems en de Eyskens” bij CD&V hebben ingenomen en nu opnieuw innemen. Ik vrees dat de tekst van de heer De Crem zeker naar de Amerikaanse ambassade zal worden gestuurd, als dat al niet is gebeurd, vergezeld van een vriendelijk briefje van de fractieleider van CD&V om te zeggen: kijk eens, mijnheer de ambassadeur, hoe pro-Amerikaans wij zijn. Dat is de oude, conservatieve houding.

Ik vind dat we van dat katholieke gezin moeten evolueren naar wat ik noem een LAT-relatie: Living Apart Together. Ik ben geen anti-Amerikaan. Men probeert het soms, maar men moet me niet onderbrengen bij het kleine linkse anti-Amerikaanse kamp. Ik ga daar niet over uitweiden, maar er zijn voldoende objectieve redenen om op verschillende punten een goede samenwerking te hebben met de Verenigde Staten en daar wil ik ook aan werken. Het is echter niet – spijtig dat de heer De Crem hier niet is – Europa dat wikt en Washington dat beschikt. Dat is geen goede relatie en is ook niet goed voor de wereld. Collega Pinxten heeft gelijk als hij zegt dat er teveel Amerika is, ook omwille van het feit dat er te weinig Europa is. Om die impact van het teveel aan Amerika te counteren hebben we echter meer Europa nodig. Europa heeft ook nood aan een zelfstandige visie op de wereld en aan een eigen beleid.

Mijn derde punt is het volgende. Laten we even Irak bekijken. Ik aanhoor met verbijstering de posities die door onder meer CD&V in deze worden aangenomen. We gaan proberen objectief – verbeter me als dat niet het geval zou zijn – in te schatten hoe verstandig of hoe stom de inval in Irak was. Laat ons dat met z'n allen even goed overlopen.

Ik probeer de redenen die aangevoerd geweest zijn voor de inval in Irak op te sommen. Een eerste reden was dat men Saddam weg wou. Dat is gelukt en dat stemt me tevreden. Alle andere redenen

question reste toujours de savoir si nous souscrivons à cette idée.

Deuxième année repère : 2001 et les attentats qui ont touché les Etats-Unis et ont débouché sur une nouvelle stratégie de défense vis-à-vis de laquelle l'Europe formule des objections.

Mon point de vue personnel est que nous devons évoluer d'un bon mariage catholique caractérisé par un pater familias (les Etats-Unis) fort et légitime et une épouse (l'Europe) loyale et attentive vers une relation "vivre ensemble séparément".

Je ne suis certainement pas anti-américain. Mais une situation où l'Europe propose et les Etats-Unis disposent ne permet pas des relations équilibrées et est néfaste pour le monde en général.

En ce qui concerne l'Irak, les positions du CD&V me sidèrent. Parmi les motifs invoqués par les Etats-Unis pour envahir l'Irak, un seul a été couronné de succès : Saddam Hussein a été chassé du pouvoir. Pour le reste, on n'a pas trouvé d'armes de destruction massives, Al Qaïda n'a pas été affaibli, la situation au Moyen-Orient est très loin d'être calme et une solution à la question israélo-palestinienne est plus éloignée que jamais.

Rester toujours sagement aux côtés des Etats-Unis est une erreur. Si l'Europe avait été moins divisée, elle aurait peut-être empêché les Etats-Unis d'envahir l'Irak. Je n'hésite pas à qualifier cette invasion de stupide.

L'intervention militaire en Irak a déjà coûté 200 à 300 milliards de dollars au moins. On serait déjà bien plus avancé si cet argent avait été utilisé pour remédier aux causes du problème plutôt qu'aux symptômes.

Quelle est la position du ministre à propos de la situation en Irak?

echter die aangevoerd werden door de Verenigde Staten om de inval in Irak te verantwoorden waren volledig 'à côté de la plaque'. Het ging om massavernietigingswapens, ze zijn niet gevonden. Het ging om de link met Al-Qaeda, die link is niet bewezen. De officiële stelling van de Verenigde Staten was nochtans dat ze in Irak Al-Qaeda en het terrorisme een dodelijke slag gingen toebrengen. Welnu, ik maak vandaag de boude bewering dat Al-Qaeda en andere terroristische organisaties sterker zijn dan ooit tevoren. Het heeft ons niet meer veiligheid gebracht. Integendeel: het bracht ons meer onveiligheid.

Een gestabiliseerd Midden-Oosten brengen was de officiële stelling. Mijn stelling is dat het Midden-Oosten nooit onstabiel is geweest dan nu.

De oorlog in Irak en het wegwerken van Saddam zouden worden gebruikt om een goede oplossing te vinden voor het Palestijns-Israëliisch conflict. Niemand gelooft dat we er nu beter voorstaan dan voor de aanval op Irak. Ik versta onder een LAT-relatie een relatie waarin voor beide partners ruimte en vrijheid is om te bepalen welke richting ze willen uitgaan en om desnoods te beslissen dat de partner niet meegaat; in dit geval dat Europa niet meegaat met de VS. Waren we minder verdeeld geweest, dan hadden we de VS misschien kunnen overhalen om niet de stommeiteit – ik wil mijn woorden – te begaan die ze nu begaan hebben met de inval in Irak. Ik zal nooit instemmen met opnieuw braaf en volzaam achter Washington te lopen. Ik eis voor Europa, in de nieuwe relatie, het recht op om - steeds na overleg - onze weg te gaan. Als uit het overleg een verschil van mening zou blijken, "they can go their way, wij gaan onze weg". Zij hebben hun weg gekozen. Hiervoor moeten ze nu de verantwoordelijkheid dragen.

Het conflict Irak nodigt uit tot analyseren. Ik denk dat we de effectiviteit en efficiëntie van ons optreden moeten bekijken. Tevens is de kostprijs van de militaire aanpak van het probleem in Irak makkelijk te berekenen: tussen 200 en 300 miljard USD. Duurt het conflict nog langer – en zo ziet het er naar uit – gaat het over veel meer. Dat is vier maal de jaarlijkse uitgave aan Noord-Zuid-samenwerking.

We zouden vandaag veel verder staan en we zouden veel meer veiligheid hebben, hadden we dit bedrag gebruikt om te werken aan de oorsprong en de kern van de problemen, in plaats van de symptomen te bestrijden met het verkeerde instrument, namelijk de militaire macht.

Heel concreet heb ik twee concrete punten.

Ten eerste, wat ik mij afvraag is wat Europa en de minister denken van de aanpak van de Verenigde Staten van de situatie op het terrein in Irak. Men moet geen groot kenner zijn van de buitenlandse politiek om te zien dat er duidelijk spanningen zijn tussen de Verenigde Staten en Groot-Brittannië over de aanpak op het terrein in Irak. Het is geen toeval dat de hoogste vertegenwoordiger van Groot-Brittannië, ambassadeur Greenstock, vertrokken is omwille van spanningen die hij had met Bremmer. Wat vinden wij in Europa van de aanpak op het terrein?

Quel est le point de vue européen? L'approche actuelle suscite indéniablement des tensions entre la Grande-Bretagne et les Etats-Unis. Quelle est la relation de l'UE avec les pays qui préparent une nouvelle résolution des Nations Unies? Que pensent les Etats membres du transfert du pouvoir au 30 juin?

Je puis me rallier aux déclarations que le ministre Michel a faites le week-end dernier concernant le dossier israélo-palestinien. La division de l'UE l'affaiblit. Le CD&V estime qu'un allié des Etats-Unis peut influencer leur politique, mais l'impact de la Grande-Bretagne sur l'intervention américaine est nul.

Il faut suivre de près les événements. Ils sont le baromètre de notre relation avec les Etats-Unis. La vision du président Bush sur l'intervention en Irak était erronée. On doit pouvoir le dire sans aussitôt susciter ouvertement ou implicitement des menaces de sanction.

Ten tweede, wat ik mij ook afvraag is wat de houding is van Europa en de lidstaten die nu in de Veiligheidsraad of in de wandelgangen van de Veiligheidsraad bezig zijn om te onderhandelen over een nieuwe VN-resolutie. Wat is de houding van Europa, wat is de houding van de Verenigde Staten? Hoe zit dat nu met Groot-Brittannië?

Ten derde, een evidente vraag. Wat denken wij in Europa, wat denken de lidstaten en wat denkt het VK van de machtsoverdracht op 30 juni op het terrein? Dat zijn drie concrete vragen die in deze fase van het conflict duidelijk moeten maken hoe de kaarten liggen tussen de twee blokken.

Wat betreft het Palestijns-Israëliisch probleem moet ik zeggen, mijnheer de minister, dat ik met veel genoeg dit weekend heb gelezen over de houding die u hebt aangenomen. Ook hier denk ik zoals ik daarstraks al heb gezegd dat de verdeeldheid in Europa cruciaal is. Die maakt dat wij onvoldoende kunnen doorwegen. Blair heeft altijd beweerd, ook in het Irak-conflict, enigszins in de stijl van wat de heer De Crem zegt, dat als men een goede partner is, men kan wegen op de besluitvorming van de Verenigde Staten. Nu, met de laatste onthullingen die we gezien hebben, van Clark en Woodworth onder meer, weten we dat de impact van Blair op Bush nul komma nul is. Nul komma nul. Zo kom ik tot de piste die CD&V aankaat. Als zelfs het UK, de meest hondstrouwe bondgenoot van de Verenigde Staten, er niet in slaagt om op het Amerikaans beleid te wegen, hoe gaat Europa – als het zich ontwikkelt als de brave, volgzame echtgenote – dan kunnen wegen op het Amerikaans beleid? Daar geloof ik geen snars van.

Ik rond af, mevrouw de voorzitter. Ik vind dat we de ontwikkelingen op het terrein met betrekking tot het Palestijns-Israëliisch probleem en met betrekking tot Irak blijvend moeten volgen want ze zijn de barometers en de waardemeters van de relatie die we met de Verenigde Staten moeten ontwikkelen. Ik zal altijd blijven pleiten voor een constructieve, kritische houding met betrekking tot onze relatie met de Verenigde Staten. Dat betekent geen blinde volgzzaamheid maar staan op onze zelfstandige visie. Als we het er niet mee eens zijn moeten we zonder anti-Amerikaans te zijn wijzen op onze visie. Ik durf boudweg stellen dat de visie van het oude Europa - zoals Rumsfeld het omschreef - op de aanpak van Irak de goede visie was en dat met betrekking tot de visie die verdedigd is door de Bushs, de Chaneys en de Rumsfelds in Irak op het terrein dag na dag bewezen wordt dat het de foute visie was. In een LAT-relatie moet het mogelijk zijn dat de ene partner dat tegen de andere zegt zonder dat men begint te dreigen met allerlei sancties. Als er iets is waarvan ik het op mijn heupen krijg, dan is dat die permanente oefening in arm omwringen die vanuit de Verenigde Staten en zelfs vanuit de ambassade hier in Brussel georganiseerd wordt.

01.08 Jean-Pol Henry (PS): Madame la présidente, je vous remercie de me donner si gentiment la parole. Dans ce débat, il convient que chaque formation politique puisse s'exprimer car, comme l'a dit M. Pinxten, il vient à son heure. Je regrette quelque peu que cela se passe dans un endroit aussi confiné et discret. Il n'aurait pas été inintéressant que des journalistes et même le public puissent entendre les différences marquantes qui ont été faites dans l'analyse.

01.08 Jean-Pol Henry (PS): Het ware niet oninteressant dat de diverse analyses ter kennis van de publieke opinie en de pers zouden worden gebracht. Het standpunt van de heer De Crem is verschillend van dat van de heer Van der Maelen. België speelt een

Chacun a évidemment le droit d'exprimer sa position, mais celle exprimée par M. De Crem est loin d'être celle de mon collègue Van der Maelen. Je pourrais très bien dire que je n'ai plus rien à ajouter puisque je partage entièrement l'avis de ce dernier. Cela nous aurait permis de gagner du temps. Mais vous comprendrez que chaque formation politique souhaite s'exprimer.

Un point commun nous réunit tous: finalement, la Belgique, malgré sa taille, occupe une place diplomatique et politique tout à fait importante, ne serait-ce que parce qu'elle est la capitale de l'Europe et qu'elle abrite non seulement les institutions européennes mais aussi, comme l'a rappelé M. De Crem, le siège de l'OTAN.

Dans quelles institutions notre voix doit-elle se faire entendre? Nous disposons, bien entendu, de différents outils:

- Il y a d'abord l'ONU dont on reconnaît aujourd'hui à nouveau le rôle majeur. Ainsi, dans des situations plutôt difficiles dans certaines parties du monde, on s'adresse à nouveau à l'ONU. Pour notre part, nous avons toujours reconnu son importance sur le plan juridique.

- Il y a ensuite l'OTAN dont nous restons un fidèle partenaire. Nos efforts et notre présence, que ce soit en ex-Yougoslavie ou en Afghanistan, en sont la meilleure preuve. M. Pinxten a rappelé dans son exposé la présence des forces européennes et de l'OTAN. L'effort belge dans ces pays témoigne de notre fidélité à cette alliance.

Bien entendu, notre voix doit se faire entendre surtout sur le plan européen. Nous devons donc continuer à affirmer, comme par le passé, la nécessité d'une politique européenne de défense, d'une politique étrangère qui, malheureusement, n'a pas été cohérente durant ces dernières années. Cependant, je crois que les choses sont en train de changer.

Je partage l'analyse de M. Pinxten, dans la mesure où les nouveaux pays européens qui ont subi l'impérialisme communiste pendant des années, sont d'abord attachés à leur sécurité, à l'OTAN et à une protection militaire avant d'être attachés à l'Europe.

Monsieur Pinxten, je constate que l'opinion politique et publique est en train de changer, que ce soit en Pologne, en Hongrie, en Slovaquie, en Lituanie qui vient d'élire un nouveau président, alors que le président sortant bénéficiait d'un sérieux support et avait des contacts plutôt mafieux avec d'anciens communistes. Comme je l'ai dit, l'opinion publique, voire l'opinion politique est en train de changer, et pas nécessairement pour s'exprimer vis-à-vis de l'Europe – ce qui serait positif – mais en faveur de votes nationalistes, ce qui me semble assez dangereux. Regardez ce qui se passe en Slovaquie aujourd'hui. Le retour de Meciar n'est pas forcément une bonne chose pour l'Europe et les Etats-Unis. Nous devons donc être assez attentifs à ce qui se passe.

(...)

Il a été battu! Tant mieux. Cela s'est passé ce week-end?

01.09 (...): Oui.

belangrijke diplomatieke rol, niet enkel omdat de Europese instellingen in ons land gevestigd zijn, maar ook omdat de zetel van de NAVO zich in ons land bevindt. Wij moeten onze stem laten horen, met name ten aanzien van de UNO, waarvan de prominente rol thans opnieuw wordt erkend. Wij hebben die rol op juridisch vlak altijd al erkend. Voorts getuigen onze inspanningen en onze inbreng in het kader van de NAVO-operaties van ons engagement in dat bondgenootschap.

We moeten onze mening ook op het Europese vlak vertolken. Daartoe is een Europees buitenlands en defensiebeleid noodzakelijk. Tot nu toe ontbrak het in die beleidsdomeinen aan de nodige samenhang, maar het tij is aan het keren.

De nieuwe lidstaten van de Europese Unie hechten belang aan het veiligheidsvraagstuk en aan de NAVO. De publieke - en de politieke - opinie evolueren echter. Zo steekt gevaarlijk nationalistisch stemgedrag de kop op, bijvoorbeeld in Slowakije met de terugkeer van Meciar.

01.10 Jean-Pol Henry (PS): Je ne connaissais pas le résultat. Toujours est-il que l'on constate une tendance. Ainsi, celui qui a été élu en Croatie n'a pas nécessairement une vision très pro-européenne, même si ses propos semblent le montrer.

Et enfin, il y a les relations bilatérales avec, notamment, les Etats-Unis. M. De Crem s'en souviendra, nous sommes peut-être les deux survivants d'une expédition que nous avons faite aux Etats-Unis. Nous avons alors visité Fort Brach ensemble. C'était assez émouvant, la première chose qu'on nous a montrée, c'était un film en noir et blanc sur la libération de Bastogne. C'était la 101e Airborne, qui est d'ailleurs en Irak maintenant.

Bien entendu, nous restons des amis des Américains et du peuple américain. Je ferais encore le même discours dans les mêmes circonstances. Mais là où nous ne sommes peut-être pas du même avis, c'est que l'amitié ou l'alliance, quant à moi, ce n'est pas une soumission aveugle, ce n'est pas non plus l'approbation d'une politique ultra-conservatrice. Ce n'est pas l'approbation d'une politique de businessman texan soutenu par un lobby militaire qui pèse énormément – nous le savons pour avoir entendu les analyses politiques là-bas, avec tout le poids du budget de la Défense, avec le poids des militaires, que ce soit chez les démocrates comme chez les conservateurs – sur le choix électoral des Américains.

Si l'on ne peut plus s'exprimer lorsqu'on est des amis et qu'on a des objectifs ou bien des analyses différentes, on ne doit alors plus travailler dans une même alliance et ce n'est pas notre avis. Je pense, si l'on suit la presse américaine aujourd'hui, que l'opinion publique américaine est en train de changer. Les analyses que les Américains sont en train de faire sur les décisions qui ont été prises par le gouvernement américain à l'époque sont en train de changer fortement. Je lisais un article dans le "New York Times" il y a deux ou trois jours, qui montrait combien des analystes américains sérieux se posaient des questions sur les choix politiques de l'administration américaine.

La position de la Vieille Europe n'était finalement pas la position du Parti socialiste. Il y avait des gouvernements européens, comme le gouvernement français, qui n'étaient pas à gauche, il y avait l'Allemagne, et nous-mêmes qui avons une approche pluraliste. Nous avons fait une analyse à l'époque. Je ne pense pas que c'était l'analyse de Mark Eyskens. Je pense que M. De Crem avait aussi pris la parole à ce moment-là en commission, mais c'était surtout Mark. Cette analyse n'était pas correcte. Finalement, c'est nous qui avons raison, c'est nous qui avons fait la bonne analyse et pris la bonne position. Les faits nous ont donné raison. Les Américains ont gagné la guerre en Irak, et je dirais qu'il ne manquerait plus que ça, s'agissant de la première force militaire du monde, avec les budgets et les moyens techniques dont ils disposent. Ils ont gagné la guerre mais, en tout cas, ils n'ont pas gagné la paix. Malheureusement, la situation dans laquelle ils se trouvent, eux et leurs alliés, n'est pas très rassurante pour l'avenir.

Rappelons quels étaient les objectifs, quels devraient être nos objectifs communs, c'est la lutte contre le terrorisme. Cela passe, à mon avis, par la solution à apporter à deux problèmes récurrents sur lesquels je voudrais encore très brièvement m'exprimer. C'est, d'une

01.10 Jean-Pol Henry (PS): Vooreerst het Midden-Oosten. De eenzijdige steun die de VS aan het Israëlische regeringsbeleid en aan het betwistbare plan van Ariel Sharon toezegden, betekent het einde van een vredesproces dat uitging van de oprichting van twee naast elkaar bestaande staten. De legitimering van de aanslagen op de Hamas-leiders tast de geloofwaardigheid van de Verenigde Staten als bemiddelaar tussen de twee partijen aan. Voor Europa en voor België is hier een rol weggelegd. De houding van Blair maakt het echter niet eenvoudig daarover een gemeenschappelijk Europees standpunt in te nemen.

In Irak rijst de vraag naar de aflossing van de troepenmacht. Wordt gedacht aan een overname door de NAVO? Staat dit punt nog steeds op de agenda van de top van Istanbul? De rol van de NAVO kan hoe dan ook alleen worden uitgebreid op vraag van een soevereine Iraakse regering en na een beslissing van de Veiligheidsraad van de VN. Kofi Annan lijkt echter afwijzend op een mogelijk optreden van de NAVO in Irak te reageren. Tot slot is onduidelijk of er op 30 juni al dan niet een soevereine Iraakse regering komt.

Dat alles om te zeggen dat een enkel land niet voor de wereldveiligheid kan instaan. Er moeten, na overleg, collectieve beslissingen worden genomen, op grond van het internationaal recht. Ik reken erop dat de minister het Belgische buitenlands beleid in die zin zal uitstippelen.

part, la situation au Moyen-Orient, le conflit entre les Israéliens et les Palestiniens, et, d'autre part, la situation en Irak. Je pense qu'on est encore très loin, après les récents événements, les récentes décisions qui ont été prises, d'arriver à une solution pacifique.

En ce qui concerne le conflit du Moyen-Orient, il est inquiétant de constater, dans les dernières heures, le soutien unilatéral des Etats-Unis à la politique menée par le gouvernement israélien. Encore une fois, je voudrais qu'on ne tombe pas dans ce schéma assez caricatural consistant à dire que, quand on ne soutient pas la politique du gouvernement israélien, on ne soutient pas le peuple d'Israël. Il faut faire la différence entre un gouvernement, une politique et un peuple. Je trouve que, parfois, on caricature le débat.

La partialité de l'administration américaine en faveur du plan contestable présenté par Ariel Sharon en vue de dénouer, dit-il, le conflit israélo-palestinien, certifie le décès d'un processus de paix fondé sur l'établissement par négociation de deux Etats côte à côte. M. Langendries rappelait aussi la mise en question des frontières fixées il y a une vingtaine d'années. Aujourd'hui, en épousant sans nuance ce plan et en légitimant l'assassinat d'Abdelaziz al-Rantissi, le chef du mouvement islamiste Hamas, les Etats-Unis ont perdu toute crédibilité en tant qu'intermédiaire entre Israéliens et Palestiniens. C'est là qu'à la fois l'Europe et la Belgique ont un rôle à jouer. Encore faut-il que nous soyons cohérents. Le fait que M. Blair se soit rallié aux positions de Bush et de Washington n'est pas de nature à nous reconforter dans l'esprit d'une position européenne commune sur le sujet.

Enfin, j'en arrive au problème de l'Irak. On ne peut malheureusement que constater que l'enlisement du conflit posera la question de la relève des troupes coalisées sur le terrain. Qui, dans l'état actuel des choses, pourrait répondre à l'appel d'une relève, au moins partielle, par l'OTAN des troupes anglo-américaines? Cette question demeure-t-elle au menu du sommet que l'Alliance atlantique doit tenir à la fin du mois de juin à Istanbul, comme prévu?

De toute évidence, une telle extension du rôle de l'OTAN en Irak, le cas échéant, ne peut être conditionnée qu'au fait qu'un gouvernement irakien "pleinement souverain" – il faut encore savoir ce que ces termes recouvrent – en fasse la demande et que le Conseil de sécurité de l'ONU en décide.

Par ailleurs, quelle serait l'opportunité politique d'un tel transfert à l'OTAN? Quelles en seraient les conséquences sur le théâtre des opérations irakien? J'entendais des réticences de Kofi Annan qui ne me semble pas enthousiaste pour un engagement de cette institution sur le territoire irakien. Serait-il prêt à en faire la demande à l'OTAN?

Enfin, un gouvernement irakien "souverain" verra-t-il le jour le 30 juin?

Voilà, monsieur le ministre, des réflexions que l'on pourrait prolonger pendant des heures. C'est un débat qui doit passionner toutes les personnes intéressées par la politique internationale.

En conclusion, un pays, quelle que soit sa puissance, ne peut assurer ni garantir seul la sécurité de la planète. Il faut des décisions

collectives, fondées sur la concertation et sur le droit international. Telle doit être, me semble-t-il, l'attitude politique à privilégier aujourd'hui au sein du forum atlantique. Je vous fais confiance pour développer et pousser cette politique de la Belgique sur le plan européen et international.

01.11 **Louis Michel**, ministre: Madame la présidente, au préalable, je voudrais remercier tous les orateurs pour la qualité et le caractère particulièrement adéquat des interventions. Bien entendu, on ne sera sans doute pas d'accord sur tout.

Je voudrais vous proposer de répondre en deux étapes. Tout d'abord, je vais essayer d'éliminer toutes les questions plus ponctuelles et, ensuite, je poursuivrai par un exposé donnant ma position sur les grandes lignes, les grandes conceptions, en quelque sorte la philosophie que je souhaiterais mettre en oeuvre dans le cadre de la relation transatlantique, que je pense être effectivement au cœur de ce mini-débat que vous avez eu l'opportunité de développer.

Mijnheer De Crem, eerst en vooral artikel vijf was geen kwestie van een reserve. Wij hebben hierover grondig nagedacht en overwegingen gemaakt. Wij hebben mee beslist. De gevolgen gingen verder dan louter solidariteitsbetuigingen.

En effet, l'application de l'article 5 implique des obligations allant bien au-delà d'une simple caution morale. Il n'était pas normal de prendre position sans réfléchir ni discuter au préalable de la question, mais nous avons finalement décidé de prendre l'attitude que vous connaissez.

Er is geen veto tegen Turkije gekomen. Wij hebben opnieuw onderhandeld over de ware doelstellingen en de juiste beslissingen. Wij zaten trouwens op dezelfde lijn als Turkije zelf. Er was een gemeenschappelijke beslissing van de NAVO. Het resultaat was dus bereikt.

Betreffende de VS-transporten zijn er een vrij groot aantal akkoorden, die inderdaad geheim zijn om evidente redenen van militaire veiligheid. De akkoorden werden gebruikt in omstandigheden die niet te voorzien waren tijdens de Koude Oorlog. Een aanpassing in samenwerking met de NAVO-partners, in eerste instantie de Verenigde Staten, is dus wel degelijk aan de orde. In het regeerakkoord is dat ook ingeschreven.

Het optreden tegen Irakese diplomaten werd enkel gedaan om echte redenen die ook konden worden gerechtvaardigd. Ze zijn erkend als de vertegenwoordigers van Irak tot de vervanging van het regime door de IGC. Het was dus heel normaal dat wij niets konden doen ten opzichte van deze personen.

De Top van de Vier was gepland voor 11 september en had een exclusief Europese logica. Deze logica is niet tegen de NAVO

01.11 Minister **Louis Michel**: Ik dank de sprekers voor hun kwalitatief hoogstaande en pertinente vragen. Als u het mij toestaat, zal ik eerst de individuele vragen beantwoorden en nadien de krachtlijnen uiteenzetten van mijn standpunt inzake de transatlantische betrekkingen, die het hoofdthema van dit minidebat uitmaken.

Il est totalement inexact que le gouvernement belge ait émis des objections concernant l'article 5 de l'OTAN, sapant ainsi la solidarité mutuelle. Nous avons longuement examiné cette question dont les conséquences dépassaient le simple cadre de la solidarité.

Artikel 5 brengt inderdaad verplichtingen mee die verder gaan dan louter morele steunbetuigingen. Wij hebben dit besproken en het u welbekende standpunt ingenomen.

Il n'a nullement été question d'un veto contre un soutien éventuel à la Turquie, partenaire de l'OTAN. Des négociations ont été menées et, en concertation avec le partenaire concerné, une décision commune a été prise dans le cadre de l'OTAN.

En ce qui concerne le transit de troupes américaines par le territoire belge, un certain nombre d'accords existent en effet mais leur contenu est secret pour des raisons de sécurité militaire. Ils datent de l'époque de la guerre froide et il est donc urgent de les actualiser. Cette adaptation est d'ailleurs prévue par l'accord de gouvernement.

M. De Crem a fait allusion à notre

gericht. Dat weet iedereen. Trouwens, de Top heeft ertoe geleid dat nu binnen de Europese Unie heel belangrijke stappen worden gezet om eindelijk tot een begin van een Europese defensie en een Europese capaciteit te komen.

De genocidewet werd inderdaad volgens mij door sommigen misbruikt. Wij hebben er lessen uit moeten trekken. Ik vind dat nog altijd jammer. Immers, ten gronde was het doel van de wet niet slecht. De wet werd echter misbruikt. Mocht de wet niet zijn misbruikt, zou hij nog altijd bestaan. Ik ga ermee akkoord dat de wet heel waarschijnlijk te ver ging. In ieder geval was het doel van de wet niet slecht.

attitude à l'égard de diplomates irakiens soupçonnés d'espionnage. Jusqu'à leur remplacement à la suite de la chute de l'ancien régime, il s'agissait de diplomates à part entière à qui nous n'avions rien à reprocher.

Il était prévu d'organiser un sommet de la Défense à Tervueren avant même les attentats du 11 septembre 2001 et ce sommet n'avait absolument pas pour objectif de s'opposer à la logique de la solidarité au sein de l'OTAN. Nous constatons d'ailleurs aujourd'hui que des démarches sont entreprises pour aboutir à une sorte de politique de défense commune au sein de l'Union européenne.

Les points de départ de notre loi de compétence universelle étaient fondamentalement louables et je les soutiens encore aujourd'hui. Certains ont abusé de cette loi de sorte qu'elle a manqué sa cible. Sans ces abus, la loi de compétence universelle serait toujours d'application.

Madame Lejeune, en ce qui concerne le Middle East, je n'ai pas envie de poser un jugement de valeur négatif sur l'initiative américaine dont vous avez parlé. Je voudrais simplement dire que c'est, en réalité, une copie de notre processus de Barcelone. Si l'on peut fonder un partenariat avec les Américains sur cette question, pourquoi pas, mais il y a une différence fondamentale. En effet, le processus de Barcelone, "philosophiquement", associe complètement les partenaires en question et leur laisse, suivant le principe du ownership, la prise d'initiative, le choix des modèles, le choix du développement, les choix politiques fondamentaux. Par contre, l'autre processus est assez mal accueilli dans ces pays-là parce qu'il veut imposer le formatage politique dans cette région. De nombreuses discussions doivent donc encore avoir lieu pour que ce concept devienne opérationnel.

Mevrouw Lejeune, ik wil het Amerikaanse initiatief in het Midden-Oosten niet negatief beoordelen, maar het is slechts een kopie van ons proces van Barcelona. Al is er wel één fundamenteel verschil: het proces van Barcelona brengt de partners samen en laat hen vrij om initiatieven te nemen en belangrijke politieke keuzes te maken. Het Amerikaanse model wil het politieke landschap in de regio hertekenen.

En ce qui concerne les relations commerciales avec les Etats-Unis, il est clair qu'elles sont fondées sur une libre concurrence. C'est au travers des grandes organisations qui régissent les règles commerciales mondiales comme l'OMC notamment, que ces relations sont gérées. A ce propos, je voudrais d'ailleurs dire que certaines décisions et condamnations de l'OMC ont été suivies d'effets par les Américains. En fait, les Américains respectent les règles de l'OMC de ce point de vue-là. Autre chose est de discuter sur le fond; on peut le faire à un autre moment. Comment faire évoluer l'OMC? A Cancun, j'ai proposé, par exemple, de créer un

De handelsbetrekkingen met de Verenigde Staten zijn op de vrije mededinging gestoeld en worden beheerd in het kader van internationale handelsorganisaties zoals de WTO. De Amerikanen eerbiedigen de regels van de WTO. Maar hoe kunnen wij de ontwikkeling van de organisatie voortstuwen? Ik heb voorgesteld

conseil économique et social au sein des Nations unies pour faire enfin reconnaître que la politique économique des pays, que l'économie tout simplement, est un paramètre politique dont il faut tenir compte.

Monsieur Langendries, je peux vous assurer que la nomination de l'ambassadeur n'a vraiment rien à voir avec les relations que nous entretenons avec les Etats-Unis. Il est vrai que nous avons été très vite pour donner l'agrément, ce qui est normal. Cela étant dit, l'unique cause, c'est que l'ambassadeur en question doit encore être soumis aux "hearings" devant le Congrès. C'est donc une question d'agenda; cela n'a strictement rien à voir avec nos relations.

Les contacts bilatéraux sont excellents. Il n'y a vraiment plus l'ombre d'un problème depuis ma rencontre avec Colin Powell en novembre 2003 au Palais d'Egmont. Pour ce qui concerne les relations actuelles, sachez simplement que je suis très régulièrement en contact avec Colin Powell par téléphone; je l'ai rencontré lors de la dernière réunion ministérielle de l'OTAN et, à chaque occasion, j'ai des discussions particulières avec lui. Il m'a invité à me rendre, fin du mois de mai, à Washington. Je le rencontrerai évidemment ainsi que probablement une commission du Congrès et du Sénat et Condoleezza Rice de même que toute une série de journalistes américains.

Pour ce qui est du nouveau siège de l'OTAN, le travail progresse tout à fait normalement. Il n'y a pas l'ombre d'un problème sur cette question. Lors de cette réunion ministérielle OTAN, presque tous les problèmes ont été levés. On aura rapidement des nouvelles assez intéressantes de ce point de vue.

Pour le Moyen-Orient, vous devez avoir eu connaissance de mes réactions telles que je les ai exprimées à l'occasion de la réunion informelle de Dublin. Je me suis évidemment rangé derrière la position européenne. Je suis intervenu pour influencer les conclusions de cette réunion parce que je pense que nous devons affirmer haut et fort que le Quartette existe toujours et que la feuille de route existe toujours. Cependant, même s'il faut faire plaisir de temps en temps, il faut quand même conserver notre propre jugement. Cela ne m'empêchera donc pas de dire ce que je pense de ce qui a été dit suite à l'accord entre M. Bush et M. Sharon. Je vais prendre un ou deux exemples.

Premièrement, quand ils font référence à 1947 au lieu de 1967, il y a là quelque chose de totalement inacceptable dans le chef des Palestiniens. En faisant référence à 1967, on dit que ce sont des territoires occupés et on reconnaît par là que ces territoires appartiennent à la Palestine. Par contre, en parlant de 1947, on dit que ce sont des territoires disputés, c'est-à-dire en négociation; il s'agit d'un recul manifeste.

Deuxièmement, le problème des réfugiés est une question de droit. Un réfugié a le droit le plus élémentaire de retourner dans son pays. Le malheur des réfugiés, c'est qu'on sait bien qu'il ne sera pas possible de régler le problème de cette manière. On voit plus ou moins les contours d'un futur compromis mais il n'appartient pas au président des Etats-Unis de décider du compromis que les Palestiniens vont accepter. C'est évidemment inacceptable dans le

een sociaal-economische raad binnen de UNO op te richten, omdat de economie een parameter is die de politieke wereld niet uit het oog mag verliezen.

De vertraging in de benoeming van de ambassadeur is te wijten aan een agendaprobleem. Zijn kandidatuur moet nog aan het Congres worden voorgelegd.

Anderzijds zijn de bilaterale contacten uitstekend. Ik heb geregeld contact met Colin Powell. Wat de nieuwe zetel van de NAVO betreft, vorderen de werkzaamheden normaal.

Inzake het Midden-Oosten bestaan het kwartet en het stappenplan in mijn ogen nog altijd. Ik wil er echter nog wat commentaar aan toevoegen. In het akkoord Bush/Sharon verwacht men 1947, toen de desbetreffende gebieden zogenaamd betwist waren, en 1967, toen die gebieden zogenaamd bezet waren, met elkaar. Dat is totaal onaanvaardbaar voor de Palestijnen. Voorts hebben de vluchtelingen het recht naar hun land terug te keren. Het komt de president van de Verenigde Staten niet toe een beslissing te nemen over het compromis dat zal moeten worden bereikt.

Het is vreemd dat een akkoord wordt gesloten zonder dat een van de twee betrokken partijen aanwezig is en ik kan niet zeggen dat het kwartet en het stappenplan ongeschonden uit dat akkoord komen.

Ik hoop dat de Europese Unie de moed zal hebben om een aantal initiatieven opnieuw ter hand te nemen, zoals het uitbouwen van diplomatieke contacten in verscheidene Arabische landen. Ik zou suggereren om met de Arabische Liga te onderhandelen, want als het tot een akkoord komt, moet de Liga daar de

chef des Palestiniens, d'autant plus que cela rend plus difficile l'acceptation d'un compromis.

verantwoordelijkheid voor op zich nemen.

Troisièmement, il est curieux de sortir un accord unilatéral en l'absence d'une des deux parties concernées. Si vous me demandez si le Quartette ou la feuille de route existent toujours, je vous répondrai oui avec force. Mais dire que le Quartette n'a pas été affaibli par cet accord et que la feuille de route n'a pas été touchée, je ne peux pas le prétendre. Sinon, on me demanderait de ne pas voir la réalité en face, d'être aveugle et de nier le soleil en plein jour. On ne peut pas admettre une chose pareille.

J'espère que l'Union européenne aura la capacité de reprendre des initiatives. Pour ma part, j'ai suggéré que l'Union européenne déploie une initiative diplomatique dans les pays de la région, notamment la Syrie, l'Iran ou le Liban, qu'elle accomplisse des démarches auprès de la Ligue arabe, que l'UE devrait essayer d'unifier au lieu de laisser la division s'y installer. Nous n'avons aucun avantage à la division du monde arabe. Nous aurions un interlocuteur beaucoup plus crédible et beaucoup plus utile s'il arrivait à parler d'une seule voix.

On m'a dit que cela ne serait pas possible, que cela ne serait probablement pas accepté par certaines parties, mais j'ai néanmoins suggéré de négocier avec la Ligue arabe son entrée en tant que telle dans le Quartette. Cela pourrait constituer un élément de décrispation qui pourrait également rassurer la population israélienne en termes de sécurité. Si un accord devait intervenir un jour, il aurait beaucoup moins de force et de crédibilité s'il n'était pas endossé par la Ligue arabe.

Ik ben het nogal eens met de elementen uit het betoog van onze collega Pinxten. Ik heb eigenlijk weinig toe te voegen aan al die opmerkingen. Ik denk ook dat wij de beste partners moeten blijven van de Verenigde Staten, maar ik ben het ook helemaal eens met de filosofie die Dirk Van der Maelen heeft voorgesteld. Partner zijn betekent natuurlijk dat men een partner is, dat iedereen het recht heeft op zijn eigen mening. Men moet een van de twee partners niet blindelings volgen. We moeten ons autonoom kritisch intellect gebruiken. Daarop hebben wij recht.

Je souscris dans les grandes lignes au point de vue exposé par M. Pinxten. Nous devons rester les meilleurs partenaires possibles des Etats-Unis. J'adhère également à la philosophie de M. Van der Maelen selon laquelle, dans un partenariat, chacun a le droit d'avoir son opinion.

Ik kom op een ander probleem. In dat domein wordt wel vooruitgang geboekt.

Par exemple, le concept stratégique global. Aujourd'hui, seuls les Américains y ont droit. Solana a préparé un très bon document qui définit ce concept stratégique global. Je suis partisan de faire converger ce concept stratégique global européen vers le concept stratégique global américain mais, même si nous avons un concept stratégique proche, il est évident que la différence se situerait au niveau de la méthode et des moyens. Je suis donc absolument d'accord avec l'essentiel de ce qui a été dit par les différents intervenants.

Wat het omvattend strategisch concept betreft, ben ik voorstander van het doen samenvallen van de Europese en Amerikaanse opvattingen.

Avant de vous communiquer ma position plus générale sur les relations transatlantiques de manière plus détaillée, je voudrais aborder un dernier point sur l'Irak. Je n'ai pas du tout envie d'entrer dans la discussion de savoir qui a eu raison et qui a eu tort. Sachez simplement que je suis en accord avec ma conscience, que je suis

Inzake Irak ben ik in harmonie met mijn geweten. Het was gerechtvaardigd te denken dat die oorlog niet nuttig was. De Europese Unie kan evenwel niet blijven toekijken bij wat daar gaande is. De gevolgen voor de wereldeconomie en de veiligheid zijn aanzienlijk.

en accord avec l'analyse que j'avais faite au moment où cette guerre s'est déclarée, que je pense qu'il était non seulement légitime de notre part, mais également fondé, d'estimer que cette guerre était inutile, que la guerre serait facile à gagner mais que la paix serait beaucoup plus difficile à obtenir. Je ne me réjouis pas du tout de ce qui se passe là-bas. Je m'en réjouis d'autant moins que j'estime que, pour ce qui nous concerne, l'Union européenne – j'ai également plaidé dans ce sens – ne peut pas rester au balcon de ce qui se passe en Irak. En effet, les événements en Irak nous concernent directement, que ce soit au niveau économique ou sécuritaire.

D'une part, on a beaucoup parlé des effets économiques des frictions entre les Etats-Unis et la Belgique. On a beaucoup exagéré tout cela. L'histoire de Ford Genk montre à quel point on a utilisé ces arguments de façon totalement inexacte et injustifiée. Cela étant dit, je voudrais retourner la question à ceux qui s'en inquiètent. A-t-on déjà mesuré, par exemple, les effets économiques de la guerre en Irak? Il s'agit de bien autre chose que des effets économiques éventuels causés par de petites frictions ou divergences de vues. Je crois que les effets économiques de la guerre en Irak sont énormes en termes de confiance et nous touchent directement.

D'autre part, la deuxième raison pour laquelle j'estime que nous sommes concernés est la question de la sécurité, la question du terrorisme. Il faut bien se rendre compte qu'il y avait un foyer générant du recrutement terroriste à forte dose et de manière permanente: le Moyen-Orient. Aujourd'hui, on risque de se retrouver avec un autre foyer. Du reste, je ne comprends pas bien pourquoi on dissocie les deux sujets. En réalité, les deux sujets – Irak et Moyen-Orient – ont des liens collatéraux manifestes.

M. Henry me demande ce qu'il en est pour l'Irak. Pour ma part, il faut évidemment qu'un transfert politique aux Irakiens soit opéré le 30 juin. Mais croire que c'est simple, c'est être naïf. Ce transfert sera extrêmement compliqué. En effet, le conseil de gouvernance actuel, dans sa composition actuelle, n'a aucune légitimité. On le sait! Il va donc falloir trouver un système par lequel on élargit ce conseil pour être plus ou moins représentatif.

Hier, j'ai eu, ici à Bruxelles, une réunion avec le ministre des Affaires étrangères iranien. Nous avons discuté de ce sujet assez longuement. Nous avons aussi eu des contacts avec M. Brahimi. Pour l'instant, une divergence existe entre un certain nombre de scénarii. M. Brahimi teste en tout cas un ensemble de scénarii dont un consisterait à créer une sorte de grande assemblée d'électeurs, une sorte de congrès avec plus ou moins 1.000 personnes qui seraient les plus représentatives possible, qui éliraient une sorte de conseil d'experts d'une centaine de personnes.

Une autre formule, qui m'a été suggérée hier, consistait à dire: "le conseil de gouvernance existe. Elargissons-le à 250 personnes et faisons élire les représentants par les maires, les bourgmestres, et transférons le pouvoir à cette instance-là, qui doit organiser des élections dans les six mois, par exemple, élections qui doivent constituer une assemblée qui devra rédiger la Constitution." Evidemment, cette formule comporte un certain nombre de handicaps. Car on connaît très bien les rapports de force – en particulier, numériques – des différentes parties. L'idée tourne autour

Anderzijds zijn er diverse scenario's mogelijk opdat een politieke overdracht aan de Irakezen werkzaam zou zijn. Er werd contact opgenomen met de heer Brahimi. Ik ben gewonnen voor de invoering van een tienjarenplan tot wederopbouw van de Staat. Het is ondenkbaar dat de macht aan de Irakezen wordt overgedragen, en de troepen worden teruggetrokken. Ik zal mij in de maand mei ter plaatse begeven om er de vertegenwoordigers van de diverse strekkingen te ontmoeten.

In meer algemeen opzicht, wegen de transatlantische verhoudingen zwaar door op het wereldhandelsverkeer. In internationale conflicten spelen zij sinds jaar en dag een rol. Wij hebben een crisis doorgemaakt, maar de tegenstellingen zijn uit de weg geruimd. De verklaring van Colin Powell van 1 januari 2004 gaat in die zin.

We moeten nochtans terugkomen op de oorzaken van de tegenstellingen die na de aanslagen van 11 september 2001 zijn ontstaan.

Daarom moeten we de ware aard van de twee grootste transatlantische machten, de Verenigde Staten en de Europese Unie, in ogenschouw nemen. Aan weerskanten van de Atlantische Oceaan wordt nog steeds voor uiteenlopende handelwijzen gekozen. De geschiedenis verklaart waarom.

Een door de wapens verkregen onafhankelijkheid heeft de Verenigde Staten er geleidelijk aan toe gebracht het begrip nationale veiligheid te ontwikkelen waarop hun buitenlands beleid is gebaseerd en dat de drijfveer is voor militaire investeringen. Dit begrip van nationale veiligheid was reeds stevig in de Amerikaanse maatschappij

de cela.

Un autre élément: tout le monde est convaincu qu'il est impensable de transférer le pouvoir aux Irakiens et de retirer les troupes. Si cela devait se produire, ce serait la catastrophe et, à mon avis, le scénario du pire. En effet, vous auriez probablement un embrasement et un risque de chaos énorme. Moi, je plaide pour un transfert aux Irakiens eux-mêmes, selon une formule qui légitime au mieux cette espèce de gouvernement transitoire. Et je plaide aussi pour un véritable plan décennal de reconstruction de l'Etat irakien. Car s'imaginer que l'on va pouvoir laisser partir les troupes très vite, même après des élections, c'est oublier que l'appareil d'Etat irakien – que ce soit l'armée, la police, les infrastructures, l'administration, la justice – est aujourd'hui incapable de fonctionner normalement. C'est une idée que je défends très fortement et qui commence à faire son chemin.

J'ai l'intention de me rendre, probablement au mois de mai, en Irak. Je rencontrerai des représentants des différentes tendances – les chiites, les sunnites – mais aussi M. Bremer, les Kurdes et les gens des Nations unies pour avoir une idée plus précise de ce qui se passe là-bas.

Voilà, madame la présidente, j'ai répondu aux interrogations précises qui m'ont été formulées. Je voudrais maintenant vous dire quelle est ma vision des relations transatlantiques refondées sur une autre dimension et de nouveaux paramètres.

L'examen des relations transatlantiques est évidemment fondamental pour qui veut pénétrer les arcanes de la politique internationale. Pourquoi? Parce que ces relations unissent deux entités – les Etats-Unis et l'Europe – qui pèsent très lourd dans les échanges économiques mondiaux. Ces deux entités possèdent aussi une très longue tradition d'engagement et d'implication dans les relations internationales. Et je reconnais bien entendu que, de l'avis général, cette relation a traversé une crise. Cependant, Colin Powell, dans une sortie qui a été très remarquée, a vanté, ce 1er janvier 2004, les relations de l'Amérique avec l'Union européenne. Je ne résiste évidemment pas au plaisir de le citer: "Notre agenda commun n'a jamais été plus important et mutuellement significatif, depuis le soutien de l'économie de marché jusqu'aux efforts pour combattre la prolifération nucléaire. Il est vrai que nous avons eu des différends avec quelques-uns de nos plus vieux et plus estimés alliés à l'OTAN. Mais ce sont des différends entre amis."

Mon homologue français, Dominique de Villepin, et moi-même n'avons jamais dit autre chose. Avec la distance et le temps, il est exact que l'histoire commune ne suffit plus à surmonter les divergences.

Cependant, le partage de valeurs politiques et économiques communes, celles de la liberté, de la démocratie, de l'économie de marché suggèrent que, dans un monde encore peu structuré, notre intérêt conjoint soit de coopérer, de nous organiser pour que cette coopération soit plus tangible et plus productive et qu'elle serve à un ordre mondial plus harmonieux.

Il est néanmoins utile de revenir, me semble-t-il, sur les causes des

verankerd voor ze economisch, sociaal en technologisch tot ontwikkeling kwam.

De militaire investeringen hebben overigens sterk bijgedragen tot het economisch succes van Amerika. Het is dan ook vrij logisch dat een natie die op die manier naar de top is geklommen zo veel vertrouwen in haar waarden heeft.

De Europese Unie, daarentegen, kiest voor een multilaterale aanpak, er wordt een politieke dialoog gevoerd en een consensus nagestreefd.

De Europese Unie en de Verenigde Staten hebben weliswaar een aantal waarden gemeenschappelijk, maar om die te realiseren volgen ze niet dezelfde weg. De Unie kiest voor overtuiging, de Verenigde Staten voor dwang. Zo menen de VS dat het brave beginsel van niet-inmenging met enige troepenmacht kracht moet worden bijgezet.

Het is ongetwijfeld zo dat de Europese Unie er beter aan had gedaan een echte militaire capaciteit te ontwikkelen. Europa wilde echter niet meer middelen naar Defensie laten stromen en liet de zorg voor zijn veiligheid aan Amerika over.

De Verenigde Staten vinden het hoe dan ook niet nodig met de Europese Unie te praten, te zeggen wat ze van plan zijn en het standpunt van de Unie daarover te vernemen.

Zelf ben ik voorstander van een nieuw transatlantisch partnerschap op grond van een echte dialoog. Op het niveau van de NAVO zou een gedachtewisseling op gang kunnen worden gebracht en zouden contacten kunnen groeien, maar daartoe zou zijn rol moeten worden herzien. Volgens mij bestaat de hoofdpodracht van de NAVO er vandaag in op de

divergences apparues à la lumière des attaques du 11 septembre 2001 pour mieux percevoir les enjeux de quelques questions essentielles qui sont liées aux défis et aux menaces du XXIème siècle.

Pour ce faire, il me paraît utile de passer tour à tour en revue la nature profonde des deux partenaires de la relation transatlantique. On ne peut pas bien comprendre ce qui s'est passé si on ne redéfinit pas ou si on n'analyse pas la nature de chacun des partenaires.

Les Etats-Unis et l'Europe sont deux acteurs majeurs de la vie internationale, mais leurs modes d'action sont à vrai dire contrastés. Pour saisir cette différence d'action, effectuons un bref retour aux sources. L'on se souviendra que la charnière entre le XVIIIème et le XIXème siècle s'est faite par les armes, que les Etats-Unis d'Amérique ont obtenu leur indépendance de la Couronne britannique et qu'il leur a fallu guerroyer jusqu'en 1815 pour consolider leur autonomie et faire accepter définitivement leur indépendance.

La jeune nation s'est alors considérée comme un joyau démocratique à préserver de l'appétit des puissances coloniales et aristocratiques européennes. En conséquence, elle a développé la notion de sécurité nationale comme fondement de sa politique étrangère et comme incitant permanent à des investissements militaires. Cette notion de sécurité nationale était déjà profondément ancrée lorsque les Etats-Unis se sont lancés dans un développement économique, social et technologique extraordinaire qui a été favorisé par un afflux incessant d'immigrants entreprenants. Il faut bien avouer que tout leur a réussi. Progressifs, l'expansion continentale vers l'Ouest comme l'établissement de leur hégémonie dans l'hémisphère occidental, les deux guerres mondiales ont évidemment achevé de les porter au faîte du monde libre. Après la chute du Mur de Berlin, ils se sont trouvés au faîte du monde tout court.

Remarquons que ce sont des investissements militaires qui ont contribué au succès de cette nation, notamment les investissements nécessaires pour participer aux deux conflits mondiaux! Il faut également se souvenir des investissements destinés au programme de la guerre des étoiles de Ronald Reagan pour conclure la guerre froide à son avantage. Ces réalisations se sont accomplies en deux siècles à peine. Donc, une nation qui connaît une pareille ascension développe à n'en pas douter une rare confiance en ses propres valeurs, en ses méthodes et en ses moyens. Aussi n'est-il pas surprenant que cette nation estime que c'est aux Américains avant tout qu'il revient de décider des moyens à mettre en œuvre pour assurer leur propre sécurité et, partant, la nôtre.

Prenez l'Union européenne! Evidemment, elle est, par définition, multilatérale et de ce fait, obligée de vivre quotidiennement avec un dialogue politique, avec une recherche de consensus, en tenant compte des autres. Par nécessité, nous sommes très proches sur un ensemble de valeurs, mais nous avons également développé un certain nombre de divergences entre les Etats-Unis et l'Union européenne. Aujourd'hui, le choix est très simple. Deux philosophies sont possibles: l'Union européenne veut convaincre; les Etats-Unis ont plutôt tendance à contraindre. Je peux admettre que l'Union européenne, avec son dialogue politique, sans capacité militaire pour

dreiging van het terrorisme een antwoord te bieden. Daartoe dient de NAVO zijn rol en zijn functie uit te breiden tot een permanente politieke analyse.

We moeten dus een bevoorrecht strategisch partnerschap met de VS tot stand brengen. Zulks kan echter niet zonder eerst voor een echte Europese militaire capaciteit te zorgen. We willen niet met de VS wedijveren, zoals de heer Pinxten opwierp, maar wel zorgen dat de omstandigheden worden geschapen waarin een echte dialoog op gang kan komen. Europa zal niet versterkt uit een krachtmeting met de VS komen.

Op dit ogenblik zijn de betrekkingen met de VS echter erg goed.

assurer par exemple non seulement la contrainte mais aussi le devoir ou le droit d'ingérence pour régler certains conflits, pour séparer des belligérants, etc., soit considérée par les Américains comme quelque peu angélique et que le discours, le dialogue politique sans capacité militaire pour le crédibiliser est évidemment un peu court.

En outre, il était plus pratique pour les Européens de ne pas développer de capacités militaires et donc, de ne pas être obligés d'expliquer à leur opinion publique la nécessité d'augmenter les budgets de défense afin d'assurer leur sécurité, laquelle a été laissée sous la responsabilité des Américains seuls.

Il s'ensuit qu'aujourd'hui, nous avons le sentiment que les Américains ne voient plus l'intérêt de mener un dialogue politique, ni même de dire ce qu'ils ont l'intention de faire.

Pour ma part, lors des discussions que nous avons avec eux, je suis très frappé de la difficulté qu'ils ont à nous écouter.

(...): (...)

01.12 Louis Michel, ministre: Madame la présidente, personnellement, je plaide pour un nouveau partenariat transatlantique fondé sur des relations, des réunions et des explications beaucoup plus nombreuses. En effet, il existe un déficit important de contacts, de discussions et d'échanges de vues. A ce propos, l'OTAN pourrait constituer le lieu adéquat à condition que son rôle, qui doit changer, fasse l'objet d'un nouveau débat car, selon moi, l'OTAN a pour fonction principale de s'occuper du terrorisme. Pour y arriver, elle doit nécessairement élargir son rôle et sa fonction à une véritable analyse politique permanente. Il faut davantage de débats et d'analyses politiques communes au sein de l'OTAN.

Telle est, dans les grandes lignes, la philosophie qui devrait être développée en vue d'avoir de nouvelles relations transatlantiques.

Je partage votre idée selon laquelle nous devons avoir un vrai partenariat stratégique privilégié avec les Etats-Unis. Selon moi, celui-ci ne sera possible que le jour où l'Union européenne disposera d'une capacité militaire crédible mais pas, comme l'a dit M. Pinxten, pour égaler les Américains. Je ne pense pas que l'Europe va se renforcer en s'opposant aux Etats-Unis. Il n'y pas trop d'Amérique ou trop d'Etats-Unis! En revanche, je suis convaincu qu'il y a trop peu d'Europe.

Voici, madame la présidente, dans les grandes lignes, les axes de la philosophie que j'ai l'intention de développer.

En ce qui concerne les relations avec les Etats-Unis, je peux vous assurer qu'elles sont actuellement excellentes. Les canaux sont ouverts et les relations sont très régulières.

De **voorzitter**: Mijnheer De Crem, ik neem aan dat u bondig wil repliceren?

01.13 Pieter De Crem (CD&V): Mevrouw de voorzitter, wat de transatlantische relaties betreft zijn er een aantal fundamentele zaken waarover we het gelukkig nog eens zijn, weliswaar niet met

01.13 Pieter De Crem (CD&V): Je suis convaincu que les Etats-Unis et l'Europe ont un grand

alle partners van de huidige meerderheid. Ik ben ervan overtuigd dat de Verenigde Staten, Europa en dus ook België veel gelijke waarden delen en dat ze dezelfde "Belangen" hebben, Belangen met een hoofdletter en niet met een kleine letter.

Ik denk dat die belangen en waarden dezelfde zijn inzake een oplossing voor het Palestijns-Israëliësch conflict, inzake een oplossing voor het naoorlogse gegeven in Irak, inzake het conflict in de Balkan. Vijf jaar geleden kwam er, na het einde van de Tweede Wereldoorlog, opnieuw een oorlogshaard in Europa. Er kwam toen, na het falen van Europa, in samenspraak met de Verenigde Staten een pacificatie. Er is dus zeer veel wat ons bindt en weinig wat ons eventueel zou kunnen scheiden. Ik zie dat collega Van der Maelen hier niet meer is, maar ik denk dat wij de relatie Europa-VS beiden een beetje beschouwen als een man-vrouw-relatie. Ik denk dat het tot nader order enkel en alleen uit deze relaties is dat er iets kan geboren worden, dat het enkel deze relaties zijn die vruchtbaar zijn.

Wat de problematiek van Irak betreft zou ik het volgende willen zeggen. De coalitietroepen hebben dan wel de oorlog gewonnen, de vrede – zo zei collega Henry – hebben ze misschien niet gewonnen. Dat zal wel ten dele waar zijn. Ik ben er echter van overtuigd dat de uitdagingen voor de nabije toekomst met betrekking tot het conflict in Irak zowel voor Europa, België als de Verenigde Staten dezelfde zijn. De situatie die er nu is wordt in stand gehouden door de aanwezigheid van de coalitietroepen, maar ten laatste op 30 juni wil men overgaan tot een overdracht van de macht aan een voorlopige Iraakse regering.

Ik zou daarbij willen pleiten, en dat hebben we ook steeds gedaan, voor een grotere betrokkenheid. Ik denk aan een koepelwerking die uitgaat van de Verenigde Naties, de UN Oversight. Dan moet er echter binnen de VN eerst een nieuwe resolutie tot stand komen en ik zie dat die achterblijft. Ik meen wel te weten dat de Verenigde Staten de gangmaker zijn voor het tot stand komen van een dergelijke resolutie. Bovendien zal er een multilaterale controlemacht moeten zijn, een politiemacht en zelfs een legermacht. Over een deelname daaraan zouden we toch ook eens moeten nadenken. Ik hoop dat die zaken een voorbeeld mogen zijn voor mijn stelling dat we eigenlijk dezelfde Waarden en Belangen delen. De transportakkoorden kunnen we wellicht op een andere gelegenheid bespreken. Ik wil het hierbij laten.

01.14 **Louis Michel**, ministre: La résolution des Nations unies devrait arriver avant le 30 juin. Nous avons fait connaître via Javier Solana quels étaient les éléments qui devaient se retrouver dans cette résolution, à propos notamment du mandat des Nations unies. Il y a actuellement une discussion et un échange d'informations par le biais des membres permanents et non permanents du Conseil de sécurité.

nombre de valeurs et d'intérêts en commun, et cela s'applique également à la solution au conflit israélo-palestinien et à l'après-guerre en Irak. Il y a peu de choses qui pourraient nous diviser.

M. Henry a peut-être raison quand il dit que la guerre a été gagnée en Irak mais pas la paix. Je pense que, dans un avenir proche, les Etats-Unis et l'Europe se retrouveront devant les mêmes défis. Je plaide pour la mise en place d'un gouvernement irakien provisoire le 30 juin au plus tard et pour une supervision de l'ONU. Une force de contrôle multilatérale est nécessaire.

01.14 **Minister Louis Michel**: De resolutie van de Verenigde Naties zou vóór 30 juni moeten zijn goedgekeurd. Wij hebben ons standpunt reeds bekendgemaakt door toedoen van de heer Javier Solana, evenals de bepalingen die, volgens ons, in die resolutie zouden moeten voorkomen, onder meer wat het mandaat van de Verenigde Naties betreft. Op het ogenblik zijn besprekingen aan de gang via de permanente en niet-permanente vertegenwoordigers bij de Verenigde naties.

01.15 Karel Pinxten (VLD): Mevrouw de voorzitter, ik heb eigenlijk alleen een vraag. Als er een resolutie komt van de Verenigde Naties met betrekking tot Irak, mag ik er dan vanuit gaan dat ons land zijn verantwoordelijkheid gaat nemen? Dat is immers een verschuiving van een unilaterale naar een multilaterale aanpak, met natuurlijk een merkwaardige twist in de houding.

(...)

01.16 Minister Louis Michel: Dat is natuurlijk een zeer pertinente vraag, maar ook een zeer moeilijke vraag. Wij zullen onze verantwoordelijkheid opnemen ten aanzien van onze verplichtingen tegenover de Verenigde Naties. Als dat moet, zullen we dat natuurlijk doen, rekeninghoudend met de middelen waarover wij beschikken. U weet dat onze strijdmacht in Afghanistan zal worden verdubbeld. Dat heeft natuurlijk ook te maken met wat er in Irak zal gebeuren. Dat is ook een manier om bij te dragen aan het hele systeem van de Verenigde Naties.

(...)

Ik begrijp die glimlach. Of ik bereid ben een aanwezigheid van Belgische troepen in Irak te verdedigen? Tot nu toe in geen enkel geval, maar we beschikken niet over alle elementen. Men mag nooit 'jamais' zeggen. We zullen zien.

Si, par exemple, à un moment donné, il y a une initiative européenne couverte par les Nations unies ou s'il y a une initiative des Nations unies et qu'on nous sollicite en fonction des moyens dont nous disposons, nous respecterons nos engagements vis-à-vis des organisations dans lesquelles nous sommes intégrés. Mais il y a plusieurs manières de le faire. Notamment, le doublement de nos capacités en Afghanistan, vous n'imaginez quand même pas que c'est sans effet sur la situation en Irak?

01.17 Raymond Langendries (cdH): Il faudrait regarder proportionnellement ce que nous avons fait déjà dans un certain nombre de missions, par rapport à d'autres partenaires.

01.18 Louis Michel, ministre: Pour le moment, la Belgique, en Afghanistan par exemple, est le cinquième contributeur. Ce n'est déjà pas mal.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

La présidente: Monsieur le ministre, nous vous remercions beaucoup. Je crois que nous avons eu un bon débat sur la question des relations transatlantiques. Nos travaux n'en sont pas pour autant terminés puisqu'il y a encore une série de questions et d'interpellations, mais ce sera Mme la secrétaire d'État Ries, que je salue, qui y répondra.

01.15 Karel Pinxten (VLD): La Belgique assumera-t-elle ses responsabilités lorsqu'une résolution de l'ONU sur l'Irak verra le jour ?

01.16 Louis Michel, ministre: Il s'agit d'une question pertinente et particulièrement complexe. Nous devons prendre nos responsabilités en tenant compte de nos obligations à l'égard des Nations Unies et des moyens disponibles. Nos troupes basées en Afghanistan seront doublées. C'est une façon d'apporter une contribution. Je ne suis actuellement pas encore disposé à défendre l'idée de l'envoi de troupes belges en Irak. Mais je ne dis pas "jamais".

Als België om een inspanning gevraagd wordt, bijvoorbeeld in het kader van de Verenigde Naties, zullen wij onze verbintenissen nakomen, afhankelijk van onze middelen. Een verdubbeling van onze capaciteit in Afghanistan zal ongetwijfeld gevolgen hebben voor de situatie in Irak.

01.17 Raymond Langendries (cdH): Een en ander hangt dus af van onze middelen. We moeten ook kijken welke inspanningen België nu al levert.

01.18 Minister Louis Michel: België levert de op vier na grootste bijdrage voor Afghanistan.

02 Interpellatie van de heer Roel Deseyn tot de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken over "de Belgische wapenexport" (nr. 207)

02 Interpellation de M. Roel Deseyn au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères sur "les exportations belges d'armes" (n°207)

02.01 Roel Deseyn (CD&V): Dank u, mevrouw de voorzitter. Mijn hoop is ijdel gebleken, want ik heb mijn interpellatie steeds uitgesteld. Ze was drie maanden geleden reeds ingediend. Ik ben blij dat er vandaag een antwoord zal komen van mevrouw de staatssecretaris. Het onderwerp verdient zeker enige aandacht en repliek van de minister van Buitenlandse Zaken, maar helaas is dit vandaag niet mogelijk.

Ik wil van in het begin duidelijk maken dat we een stuk op weg zijn naar de defederalisering van de wapenexport, maar het proces is nog niet volledig voltrokken. Ik wil bij het begin van mijn interpellatie benadrukken dat ik het grootste respect heb voor de regionale autonomie die de Gewesten is toebedeeld.

Toch vind ik dat we op federaal niveau niet kunnen zwijgen over wat er gebeurt op het vlak van wapenexport en –transport omdat het geheel nog een sterk federaal accent heeft, bij wijze van het leveren van de exportverzekeringen en door de federale wetgeving. Als we zien hoe moeilijk het is om enige coherentie te krijgen in het politieke debat hieromtrent, bijvoorbeeld de bouw van de wapenfabriek in Tanzania waar wij door onze interpellaties federaal toch de uiteindelijke beleidsbeslissing beïnvloed hebben, niet alleen op het niveau van het Waalse Gewest maar ook het logische gevolg dat Delcredere geen kredietverzekering kon toestaan. Ik heb even kort het kader geschetst om aan te tonen dat de discussie ook in dit parlement en in deze commissie op zijn plaats is en nog een zekere actualiteitswaarde heeft.

Enkele maanden geleden hebben wij als commissaris van deze commissie een evaluatie ontvangen van het forum voor vredesactie, die nogal verbouwereerd waren door het optreden van minister Michel die zei dat het jaarverslag over wapenexport nog niet voorgesteld was in deze Kamercommissie, ondanks vroegere beloften en clausules in de wetgeving. De minister zei op 16 januari 2004 dat hij het niet nodig vond om dit verslag toe te lichten in het Parlement. Het forum voor vredesactie heeft toen zelf het initiatief genomen om na te gaan waarover de leveringen gaan, over welke goederen het gaat en welke vergunningen werden afgeleverd. Zo kon men een reconstructie maken van een veertigtal contracten, die slechts 15 procent van de totale uitvoerwaarde vertegenwoordigen. Dit was evenwel zeer indicatief, omdat zij enkele nuttige kanttekeningen plaatsten bij deze toekenningen.

Om enkele cijfers te geven: meerdere contracten hebben dictaturen als eindbestemming, dit zou gaan om 74 procent van de totale teruggevonden exportwaarde.

Nog eens veertien andere contracten hadden de Verenigde Staten van Amerika of het Verenigd Koninkrijk als bestemming en dat op een moment dat vrij duidelijk was dat de twee landen afstevenden op een confrontatie met Irak. We hebben het ook nog over de zware interne conflicten in bepaalde landen zoals in Israël, Nepal, India,

02.01 Roel Deseyn (CD&V): J'ai un profond respect pour l'autonomie régionale, mais je trouve néanmoins qu'au niveau fédéral, nous ne pouvons nous taire sur la politique de notre pays en matière d'armement. Le *Forum voor Vredesactie* a été assez abasourdi par la réaction du ministre Michel à son rapport 2002 sur les exportations d'armes de la Belgique. Le ministre n'a pas jugé nécessaire de soumettre le rapport au Parlement, alors que ce rapport montre que certaines décisions belges se moquent du code de conduite européen.

Le ministre est-il d'accord avec le contenu du rapport?

Si ce n'est pas le cas, peut-il motiver sa position?

Comment justifie-t-il des livraisons d'armes à des pays comme l'Arabie Saoudite, le Pakistan, le Liban, le Népal, la Tanzanie et les Philippines?

Le ministre estime-t-il que les Régions peuvent mener une politique étrangère autonome sans aller à l'encontre de l'intérêt national de la Belgique?

Le ministre se concerte-t-il avec ses collègues de l'Economie et de la Coopération au développement sur les dossiers sensibles?

Quels critères son représentant au conseil d'administration du Ducroire utilise-t-il dans les dossiers d'exportation sensibles sur le plan éthique?

Filippijnen, Pakistan enzovoort.

De eisen van de civiele maatschappij die wij als parlementsleden terecht kunnen claimen – met name meer transparantie en meer toelichtingen van de regering – zijn zeker terecht. We zien echter dat het rapport zoals officieel afgeleverd bitter weinig informatie, toelichtingen en toetsing aan de wetgeving bevat. Als we dat vergelijken met hetgeen onze buurlanden in dit verband organiseren – bijvoorbeeld Nederland – wordt elke individuele vergunning daar gedetailleerd openbaar gemaakt. Dit ondermijnt allerm minst de positie van de bedrijven want men garandeert een zekere vorm van anonimiteit. Men licht wel de hoeveelheid, de aard, de bestemming en voor welke klant in detail toe, maar men hoeft daarom geen bedrijf in diskrediet te brengen.

We bekijken heel concreet enkele elementen van het rapport 2002 betreffende de situatie in Israël en Palestina. Wij moeten daarop federaal blijven hameren omdat we zien dat een dergelijke levering in strijd was met de Europese gedragscode waartoe wij ons als lidstaat hebben verbonden. Een van de criteria daarin is het niet-leveren van wapens die gewapende conflicten uitlokken of verergeren. Ik denk dat uit hetgeen we nu zien in Israël en Palestina de overtreding van dit criterium duidelijk blijkt.

Een ander criterium is het niet-leveren wanneer er een duidelijk risico bestaat dat het ontvangende land het materiaal gebruikt voor agressie tegenover een ander land. Ik geef als voorbeeld het gebruik in Palestijns bezet gebied. Ik had het ook al over de dictatuur in Saoedi-Arabië en in Brunei. Wat betreft het risico dat ontvangende landen het materiaal voor agressie inzetten, denk ik daarbij aan de coalitie tegen Irak die een vijfde van alle wapenexportvergunningen vertegenwoordigt.

Laten we even bekijken wat het Europees Parlement hieromtrent heeft gedaan. Het Europees Parlement heeft een resolutie opgesteld waar men na de besprekingen tot de nogal cynische conclusie komt dat alle financiële hulp, bijvoorbeeld aan Nepal, moet worden gescreend terwijl België als lidstaat zonder verpinken een weinig kritische houding aanneemt en de zaken zomaar laat passeren. We zien dus een belangrijke discrepantie en we stellen vast dat de Belgische europarlementsleden nogal met deze kwestie verveeld zitten.

Ik wil u in dit verband en in het licht van dit wapenrapport de volgende vragen stellen.

Ten eerste, bent u het eens met de inhoudelijke commentaren bij het rapport, zoals voorgesteld door het forum voor vredesactie, over de Belgische wapenexport van 2002? Zo nee, dreigt er een problematische situatie te ontstaan, want deze elementen werden bijengeharkt uit louter officiële verslagen van deze commissie, uit toelichtingen in het Parlement en uit de verantwoording van België voor deze leveringen.

Bent u, ten tweede, van oordeel dat wapens meer zijn dan louter handelswaren? Ik denk dat dit een terechte vraag is. Herinner u onze discussie met minister Moerman die zegt enkel de economische toetsing te doen en de rest in handen van de Gewesten legt. Dit

wordt evenwel problematisch als we de wapenleveringen aan landen als Saoedi-Arabië, Pakistan, Libanon, Nepal, Mexico, Filippijnen en Tanzania in acht nemen. Deze landen hebben sterke interferenties met het Belgisch buitenlands beleid, niet alleen volgens de letter van de wet, maar ook gezien onze engagementen en houding ten aanzien van deze landen. Vindt u dat de regering hier zomaar de handen kan vanaf houden en stellen dat ze daar niks mee te maken heeft? Zo houdt ze geen rekening met de federale wetgeving en de rol van Delcredere.

Ten derde, welke garantie heeft u dat uw ethisch buitenlands beleid niet in het gedrang gebracht wordt door die exportlicenties afgeleverd door de Gewesten? Heden beweren de Gewesten op weg te zijn naar een autonoom buitenlands beleid, soms met alle problemen van dien. Als zij die rol wettelijk krijgen toebedeeld, moeten zij die ook waarmaken. Kan, in dit licht, federaal door de minister van Buitenlandse Zaken nog steeds een ethisch coherent buitenlands beleid geclaimd worden? Dat lijkt me nogal problematisch.

Ten vierde, pleegt u overleg – op federaal niveau natuurlijk – met de ministers van Economie en Ontwikkelingssamenwerking inzake die ethisch gevoelige exportdossiers? Ik wil meteen de kritiek weerleggen dat we in het verleden gepleit hebben dat de minister van Ontwikkelingssamenwerking autonoom zou kunnen optreden. Dat is natuurlijk waar, maar dan gaat het voornamelijk over budgetbesteding. Als het gaat over eindbeslissingen in verband met de wapenlevering, moet een zekere afstemming gebeuren. Zoniet riskeren we een mal figuur te slaan en kunnen we nog amper spreken van een Belgisch buitenlands beleid. Hier zijn we uiteraard zeer bezorgd om.

Is er dus overleg rond die dossiers? In het licht van de vergadering van de raden van bestuur van Delcredere – waar de ministers vertegenwoordigd zijn – is het logisch dat er vooraf een overleg zou zijn door de ministers of door de vertegenwoordigers teneinde op die raad van bestuur – waar ook andere instanties vertegenwoordigd zijn – eendrachtig te kunnen spreken.

Ten vijfde, specifiek voor de minister van Buitenlandse Zaken, die u hier vertegenwoordigt, welke criteria hanteert u dan? Zegt u – zoals de minister van Economie hier is komen vertellen – dat het louter gaat over het economische aspect, over het louter uitvoeren van een wet en dat het de Gewesten zijn die beslissen? Geeft u uw vertegenwoordiger toch nog de opdracht mee een aantal ethische criteria, een aantal toetsstenen, in de debatten in te bouwen om enigszins consequent te zijn met de houding die u altijd hebt aangenomen? Tot zover mijn interpellatie.

02.02 **Frédérique Ries**, secrétaire d'Etat: Madame la présidente, je voudrais remercier M. Deseyn pour sa question et le rassurer quant à l'importance que M. Louis Michel accorde à ce dossier. C'est uniquement pour une raison d'agenda surchargé – et je pense qu'il vous en a parlé – qu'il a dû vous quitter.

02.02 Staatssecretaris **Frédérique Ries**: Ik dank de heer Deseyn voor zijn vraag waaraan de heer Michel veel belang hecht. Wegens andere verplichtingen heeft hij de vergadering moeten verlaten.

Ik kom nu tot het antwoord op uw eerste vraag. Zoals elk jaar werd het jaarverslag betreffende de uitvoer voor 2002 tijdig bij het

Le gouvernement a déposé à temps le rapport sur les

Parlement ingediend, namelijk in juli 2003. Tevens was, zoals elk jaar, bij het verslag een lijst gevoegd met de inlichtingen over de verleende vergunningen land per land. Deze lijst is bestemd voor de parlementsleden. Overigens is het u zeker bekend dat sedert het verslag van juli 2000 de transparantie op dit vlak sterk verbeterd werd. Er staan in het verslag van het forum voor vredesactie dienaangaande vergissingen.

Wat betreft uw tweede vraag, de wet over de wapenuitvoer van 1991, zoals gewijzigd in juli 2003, voorziet in criteria die het onderzoek voor een aanvraag tot uitvoer regelen. Deze criteria werden nauwgezet nageleefd, rekening houdend met de aard en de bestemming van het uitgevoerde materieel. De Gewesten, u hebt het reeds gezegd, zijn sedert 1 september 2003 terzake bevoegd. Zij passen de wet van 1991 toe, zoals gewijzigd in juli 2003, dus inclusief de criteria van de Europese gedragscode. De Gewesten houden zich aan dezelfde internationale verplichtingen als de federale staat.

Wat betreft uw vierde en vijfde vraag, ik moet onderstrepen dat er in de huidige raad van bestuur van de Delcredere dienst geen vertegenwoordiger is van de minister van Buitenlandse Zaken. De beslissing van Delcredere inzake de economische risico's verbonden aan de uitvoertransactie wordt genomen onder de expliciete opschortende voorwaarde van de toekenning van de uitvoervergunningen.

Zo een beslissing loopt derhalve helemaal niet vooruit op de beslissing over de vergunning. Die laatste wordt slechts genomen nadat de aanvraag is ingediend. De opportuniteit van de toekenning van de vergunning wordt beoordeeld op basis van de criteria van de wet inzake wapenuitvoer. In geval van weigering van de uitvoervergunningen vervalt uiteraard de eventuele exportwaarborg van Delcredere.

02.03 Roel Deseyn (CD&V): Mevrouw de staatssecretaris, het klinkt natuurlijk zeer mooi: conform de wetten gehandeld, criteria, de Europese gedragscode.

Wij zien echter – die kritiek werd ook door verschillende fora geformuleerd – dat er toch flagrante schendingen zijn. Ik heb enkele criteria specifiek vernoemd ten aanzien van binnenlandse conflicten en ten aanzien van nakende conflicten met andere landen waarbij men toch kan spreken van manifeste schendingen. Het enige dat u daartegenover formuleert, is: “Er zijn vergissingen in dergelijke appreciaties.” Het is toch zeer evident dat ik vandaag graag wil weten welke vergissingen u zeer concreet bedoelt.

Het rapport, voorgelegd aan de parlementsleden, onvoldoende gedetailleerd, zou nu bijgestuurd worden, zo belooft u. Wij nemen daarvan akte. Maar het gaat over een deel dat inhoudelijk nog federale materie was, terwijl het debat inhoudelijk gaat over de exportlicenties zoals die vroeger werden toegekend.

De prangende vraag die blijft hangen, luidt: over welke vergissingen hebt u het concreet? Ik zei net al dat de kritiek uitsluitend gedistilleerd is uit officiële documenten. Ofwel is er een fout in de communicatie gebeurd, ofwel is er een politiek inhoudelijke fout

exportations d'armes en 2002. Lors de l'examen des demandes, il a respecté strictement les critères légaux. Le rapport comporte une annexe offrant une vue d'ensemble par pays et, de ce fait, il est beaucoup plus transparent depuis juillet 2000. Le Forum pour Vredesactie se trompe sur plusieurs points. Depuis le 1er septembre 2003, les Régions sont compétentes pour les exportations d'armes. Elles observent le prescrit légal et respectent le code de conduite européen.

Je rappelle qu'aucun représentant du ministre des Affaires étrangères ne siège au conseil d'administration de l'Office du Ducroire, lequel prend ses décisions sous la condition suspensive de l'octroi d'une licence d'exportation.

02.03 Roel Deseyn (CD&V): La secrétaire d'Etat pourrait-elle préciser de quelles erreurs le Forum s'est rendu coupable, à son estime?

Personne ne peut nier que des violations flagrantes de notre législation sur les armes ont été commises. Le rapport sur les exportations d'armes est trop général. Je me réjouis qu'il soit retravaillé.

gemaakt. Ik zou graag van u weten op welke vergissing u alludeert.

02.04 **Frédérique Ries**, secrétaire d'Etat: Il faut préciser ici qu'il y a des erreurs et des approximations dans le rapport du "Forum d'Action pour la Paix" que j'ai évoqué. Je pense que ce n'est pas à nous d'intervenir sur des cas particuliers, ce que le gouvernement ne fait jamais dans son rapport global au parlement concernant ces licences. Il n'intervient pas sur les questions précises pour des raisons qui figurent dans la loi.

Je dois renvoyer M. Deseyn au rapport que le gouvernement a fait au parlement et qui précise, ce que nous ne faisons pas ici pour des raisons de timing, les réponses aux questions et les cas particuliers où nous estimons qu'il y a des erreurs et des approximations dans le rapport du "Forum d'Action pour la Paix".

02.05 **Roel Deseyn** (CD&V): Ik wil gewoon zeggen dat het natuurlijk absurd is! De regering stelt een rapport op, er wordt kritiek op gegeven en als repliek op de kritiek zegt men: kijk naar het rapport. Daarvan heeft men zelf vijf minuten daarvoor gezegd dat het toen nog niet zo transparant was, dat men inderdaad niet kon weten waarover her precies ging. Ik vind dat een zeer vreemde uitleg die aantoonst dat er toch iets niet helemaal pluis is geweest in die dossiers.

De **voorzitter**: Waarvan akte. De staatssecretaris verwees in haar laatste repliek niet naar het rapport van het forum, maar wel naar het rapport van de regering.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

03 **Interpellatie van de heer Pieter De Crem tot de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken over "de uitlevering van Papa Wemba aan België" (nr. 259)**

03 **Interpellation de M. Pieter De Crem au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères sur "l'extradition de Papa Wemba vers la Belgique" (n° 259)**

03.01 **Pieter De Crem** (CD&V): Mevrouw de voorzitter, mevrouw de staatssecretaris, we lazen in de krant dat de Congolese zanger papa Wemba in Frankrijk werd aangehouden en aan België wordt uitgeleverd. Tegen hem zou een gerechtelijk onderzoek lopen rond clandestiene immigratie van honderden Congolezen onder de dekmantel van muzikale activiteiten. De feiten waren op zich niet nieuw: ze waren ons bekend.

Nu moet het toch wel zo zijn dat onze ambassade in Kinshasa toch op een of andere manier op de hoogte geweest moet zijn of minstens vermoedens had van dergelijke praktijken van mensensmokkel. Het lijkt mij echt onwaarschijnlijk dat de ambassade, indien zij op de hoogte was of vermoedens had van praktijken van mensensmokkel, het kabinet of de minister van Buitenlandse Zaken hierover niet inlichtte. Een dergelijke stroom van aanvragen zou toch heel duidelijk de interpretatie moeten geven van zaken die niet koosjer zijn.

Ik heb een aantal vragen daarover en zal het ook heel kort maken.

02.04 Staatssecretaris **Frédérique Ries**: Het verslag van het "Forum voor Vredesactie" bevat fouten en schattingen. Ik kan het hier niet over individuele gevallen hebben. Daarvoor verwijs ik u naar het regeringsverslag ter zake.

02.05 **Roel Deseyn** (CD&V): Lorsque je formule une critique concernant l'exportation d'armes, le gouvernement rétorque que le rapport manquait peut-être de clarté par le passé. C'est la preuve manifeste que quelque chose ne tournait pas rond.

Le **président**: La secrétaire d'Etat ne faisait pas référence au rapport du *Forum voor Vredesactie*, mais à celui du gouvernement.

03.01 **Pieter De Crem** (CD&V): Le chanteur congolais Papa Wemba est impliqué dans une affaire de traite d'êtres humains à grande échelle. La justice a ouvert une enquête contre lui. Il me paraît peu probable que l'ambassade de Belgique au Congo n'avait pas de soupçons quant à ses pratiques. Si elle en avait, elle en a probablement informé le ministre des Affaires étrangères.

L'ambassade avait-elle de tels soupçons? A-t-elle informé le ministre?

L'ambassade a-t-elle délivré, à

Is de ambassade in kennis gesteld of had zij vermoedens van dergelijke praktijken?

Is het kabinet van de minister ingelicht geworden over deze praktijken en de mogelijke implicaties ervan? Aangenomen dat de ambassade deze informatie heeft gegeven, wanneer en op welke manier is dit gebeurd en over welke praktijken ging het? Welke reactie werd door het kabinet of de minister aan de ambassade gegeven? Wanneer werd er gereageerd?

Dan is de vraag natuurlijk of er met of zonder medeweten van het kabinet van de minister door de ambassade visa werden uitgereikt aan personen of groepen van personen waarvan de ambassade zelf wist dat op hen een verdenking rustte van actieve of passieve betrokkenheid bij mensenhandel? Dank u.

03.02 Staatssecretaris **Frédérique Ries**: De Belgische ambassade in Kinshasa gaat om principiële redenen steeds omzichtig om met de visumaanvragen die bij haar worden ingediend. Congo is een land waar een groot risico op illegale immigratie bestaat. Elke visumaanvraag wordt geval per geval nagekeken en zeer omzichtig behandeld. De ambassade is net als de Belgische politie en gerechtelijke diensten op de hoogte van de meeste werkwijzen die de mensensmokkelaars of illegale immigranten gebruiken om naar België of Europa te komen of te reizen.

Wat het probleem van de illegale immigratie in het algemeen betreft: naar aanleiding van specifieke gevallen nemen onze diensten regelmatig contact op met de bevoegde politie en gerechtelijke diensten. Ik moedig onze administratie aan om alle informatie over mensenhandel en illegale immigratie – dus niet alleen in verband met visa – door te geven aan de betrokken diensten binnen en buiten het departement. Aangezien gerechtelijke of politionele onderzoeken uit de aard van de zaak geheim zijn, is onze administratie evenwel vaak niet op de hoogte van bepaalde dossiers inzake mensenhandel en kan zij de betrokken diplomatieke posten er dan ook niet altijd van op de hoogte brengen.

Het fenomeen van de illegale immigratie via artiestengroepen blijkt reeds enige tijd te bestaan. Het gaat daarbij hoofdzakelijk om Congolese groepen. Zowel officieel erkende artiestengroepen als valse groepen komen in aanmerking voor een dergelijke fraude. In beide gevallen wordt een visumaanvraag ingediend om naar België of Europa te reizen. Er wordt dan voor alle leden van de groep een visum voor drie maanden aangevraagd met meerdere binnenkomsten. De betrokkenen leveren de nodige uitnodigingen, de verbintenissen voor de tenlasteneming, de hotelreservaties, de reservaties van zalen enzovoort. Deze gegevens worden nagetrokken bij de uitnodigende organisaties of concertzalen. Wanneer de groep in Europa aankomt worden de paspoorten gerecupereerd door een lid van de organisatie en teruggestuurd naar Kinshasa waar ze worden vervalst door de foto te veranderen. Deze vervalste paspoorten worden dan door andere personen gebruikt om op hun beurt naar Europa of België te komen of te reizen. Uit resultaten van onderzoek blijkt dat dergelijke paspoorten soms tot drie maal kunnen worden gebruikt.

l'insu du ministre ou non, des visas à des personnes soupçonnées d'être impliquées dans un trafic d'êtres humains?

03.02 **Frédérique Ries**, secrétaire d'Etat: L'ambassade au Congo examine toujours très minutieusement les demandes de visa car le risque d'immigration illégale est élevé. L'ambassade connaît les pratiques des trafiquants d'êtres humains. Tant l'ambassade que l'administration entretiennent des contacts réguliers avec la police et la justice. Dans la mesure où les enquêtes judiciaires et policières sont confidentielles, il est fréquent que l'administration n'ait pas connaissance de certains dossiers. Cela vaut également pour les postes diplomatiques.

Les cas de fraude par le biais de groupes d'artistes sont connus. Les demandes de visa initiales sont sérieuses mais les visas sont ensuite recyclés. En principe, l'Office des étrangers examine les demandes de visa des Congolais mais l'ambassade peut agir seule à titre exceptionnel.

Au mois de février 2003, le SPF Affaires étrangères a lui-même invité un groupe congolais. A l'époque, l'ambassade a très scrupuleusement examiné les demandes de visa et a notamment demandé des informations au service de renseignement national congolais et au ministère congolais de la culture. Les autorités congolaises se sont engagées à rapatrier tous

In het Schengen-gebied en dus zonder enig identiteitsdocument vragen die mensen asiel onder een andere identiteit dan deze die staat in de paspoorten.

Ik kan u verzekeren dat zodra één van onze diplomatieke vertegenwoordigingen in het buitenland vermoedens heeft van mensensmokkel of illegale migratie zij dit onmiddellijk aan ons departement meldt dat op zijn beurt deze informatie doorspeelt aan de bevoegde Belgische diensten.

De instructies inzake visumafgifte voorzien dat aanvragen van Congolese onderdanen in principe moeten worden voorgelegd aan de dienst Vreemdelingenzaken. In uitzonderingsgevallen kan de ambassade eventueel het visum zelf afleveren. De consultatie van de dienst Vreemdelingenzaken heeft hoofdzakelijk tot doel een controle uit te oefenen op de persoon die de visumaanvrager uitnodigt naar België.

In het specifieke geval van februari 2003 was de uitnodigende partij de FOD Buitenlandse Zaken zelf in het kader van de Afrikaanse week. Onze ambassade heeft toen de aanvrager aan een buitengewone controle onderworpen en specifieke waarborgen gevraagd. Meer bepaald werd de lijst van visumaanvragers voorgelegd aan de ALR, de Congolese nationale inlichtingendienst. De ambassade heeft ook attesten gevraagd en verkregen van het Congolese ministerie van Cultuur dat bevestigde dat alle aanvragers wel degelijk artiesten waren en deel uitmaken van de groep van Papa Wemba.

Bovendien werd van de Congolese autoriteiten de verbintenis bekomen dat in geval van illegaal verblijf alle betrokkenen zouden teruggenomen worden door Congo. Ook waren alle voorwaarden voor afgifte van een visum vervuld. Zoals ik al gezegd heb ging het om de hotelreservatie, het duidelijk vastgesteld doel van de reis, de vliegtuigtickets op naam heen en terug en de financiële dekking.

Uit de werkwijze van mensensmokkelaars blijkt in het algemeen dat in vele gevallen de initiële visumaanvraag gegrond en bona fide is. Het is in de meeste gevallen pas door het achteraf vervalsen en opnieuw gebruiken van het paspoort en het visum dat de clandestiene immigratie gebeurt. Op dit vlak is het belang van een grondige grenscontrole dan ook essentieel.

Ten slotte dien ik er ook op te wijzen dat Papa Wemba zelf over verblijfsrecht beschikt in Frankrijk en bijgevolg geen visum heeft om naar België te komen.

Zijn uitlevering van enkele weken geleden werd rechtstreeks geregeld door de beide ministeries van Justitie, zonder tussenkomst van ons departement.

03.03 Pieter De Crem (CD&V): Mevrouw de voorzitter, mevrouw de staatssecretaris, waar bevindt hij zich nu op dit moment? Bevindt hij zich in Europa?

03.04 Frédérique Ries, secrétaire d'Etat: Pas en Belgique, en tout

les membres du groupe s'il devait s'avérer qu'il s'agissait d'un cas d'immigration clandestine.

Personnellement, Papa Wemba n'a pas besoin d'un visa pour pénétrer sur le territoire belge étant donné qu'il dispose d'un permis de séjour en France. Le ministère de la Justice a réglé son expulsion.

03.03 Pieter De Crem (CD&V): La secrétaire d'Etat a-t-elle le moindre idée de l'endroit où pourrait se trouver Papa Wemba en ce moment.

cas.

03.05 Pieter De Crem (CD&V): Ik weet hoe moeilijk het is. Onze diensten zouden echter bij het vertrek in Kinshasa toch moeten zorgen dat er een bijzondere controle is op het moment dat men aan boord gaat van het vliegtuig.

U weet immers dat in de hele problematiek van illegale aankomsten op het grondgebied van België de vervoerders, in dit geval de luchtvaartmaatschappijen, een boeteclausule en – ik durf het woord bijna niet te gebruiken – een terugnameplicht hebben.

Wanneer er aanwijzingen zijn van fraude, dan kan men heel duidelijk optreden. Het zou goed zijn als onze diplomatieke posten in bijvoorbeeld Kinshasa daar nog eens op zouden gewezen worden.

03.06 Frédérique Ries, secrétaire d'Etat: En ce qui concerne la situation de Papa Wemba, nous n'avons pas d'éléments à apporter. Il est évident que, lorsqu'il y a une enquête de police, nous ne sommes pas tenus au courant de façon aussi directe. Je n'ai donc pas de réponse à apporter quant à l'endroit où il se trouve, si ce n'est qu'il n'est effectivement pas en Belgique.

03.05 Pieter De Crem (CD&V): Je préconise que nos services diplomatiques au Congo s'efforcent de contrôler scrupuleusement les passagers des avions à destination de notre pays. De cette façon, de tels incidents pourront être évités.

03.06 Staatssecretaris **Frédérique Ries**: Ik heb geen informatie over Papa Wemba. Ik weet alleen dat hij op dit moment niet in België is.

Motions Moties

En conclusion de cette discussion les motions suivantes ont été déposées. Tot besluit van deze bespreking werden volgende moties ingediend.

Une motion de recommandation a été déposée par MM. Pieter De Crem et Roel Deseyn et est libellée comme suit:

"La Chambre,
ayant entendu l'interpellation de M. Pieter De Crem
et la réponse de la secrétaire d'Etat aux Affaires européennes, adjointe au ministre des Affaires étrangères,
demande au gouvernement
de faire la clarté sur l'implication du SPF Affaires étrangères dans la délivrance de visas à des personnes soupçonnées de se livrer à la traite des êtres humains."

Een motie van aanbeveling werd ingediend door de heren Pieter De Crem en Roel Deseyn en luidt als volgt:

"De Kamer,
gehoord de interpellatie van de heer Pieter De Crem
en het antwoord van de staatssecretaris voor Europese Zaken, toegevoegd aan de minister van Buitenlandse Zaken,
vraagt de regering
duidelijkheid te scheppen over de betrokkenheid van de FOD Buitenlandse Zaken bij het uitreiken van visa aan personen die verdacht worden van mensensmokkel."

Une motion pure et simple a été déposée par Mme Josée Lejeune.

Een eenvoudige motie werd ingediend door mevrouw Josée Lejeune.

Le vote sur les motions aura lieu ultérieurement. La discussion est close. Over de moties zal later worden gestemd. De bespreking is gesloten.

Ik kom tot de volgende interpellatie van collega De Crem over de Belgische houding ten aanzien van Rwanda.

03.07 Pieter De Crem (CD&V): Mevrouw de voorzitter, ik zou willen voorstellen om de interpellatie naar een latere datum te verschuiven, omdat ik graag het niet-aanwezige regeringslid daarover zou willen interpellieren.

De **voorzitter**: Daarover beslist u zelf, maar u weet dat dit kan betekenen dat het een aantal weken duurt vooraleer we de mogelijkheid daartoe hebben. Als u, dit wetende, toch vraagt om de interpellatie uit te stellen, is dat in orde. Ik kan u in ieder geval nu al ...

03.08 Pieter De Crem (CD&V): Ik heb mijn interpellatie gericht aan de minister van Buitenlandse Zaken en zou hem graag persoonlijk interpellieren.

De **voorzitter**: Interpellatie nr. 271 van de heer De Crem wordt uitgesteld.

04 Interpellatie van de heer Roel Deseyn tot de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken over "de Belgische wapenleveringen aan Nepal" (nr. 272)

04 Interpellation de M. Roel Deseyn au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères sur "les livraisons d'armes belges au Népal" (n°272)

04.01 Roel Deseyn (CD&V): Mevrouw de voorzitter, mevrouw de staatssecretaris, wij hebben destijds de hele heisa gehad over de wapenleveringen aan Nepal. Het is niet nodig om daarop uitvoerig terug te komen, maar het is wel belangrijk hoe wij nu omgaan met de situatie in dit land. Enkele jaren geleden zijn vanuit de Belgische regering engagementen genomen dat wij bijzonder waakzaam zouden zijn. In dit verband ben ik even in de archieven gedoken. In het commissieverslag van 15 oktober 2002, toen ik pas in dit Parlement zat, las ik dat de minister van Buitenlandse Zaken er prat op ging dat de ontwikkelingen in Nepal een gelegenheid waren om voort te bouwen op een engagement van de internationale gemeenschap. Ik citeer: "Thans doet zich voor die gemeenschap de kans voor om via een geïntegreerde" – dat is niet onbelangrijk – "en brede aanpak bij te dragen tot de ondersteuning van de Nepalese democratie. Die steun zal volgens de meeste gesprekspartners een belangrijke component dienen te bevatten, gericht op de omkadering van de Nepalese autoriteiten op vlak van de mensenrechten." De minister verwijst nog naar zijn contacten met de National Human Rights Commission enzovoort. Hij heeft heel wat voornemens om de toepassing van de mensenrechten te laten eerbiedigen.

Het klonk zeer mooi en het milderde toch een beetje het politieke leed en ook het leed die de wapens konden veroorzaken. Men zei dat men daarmee toch een zeker krediet aan de prille democratie gaf, maar men zou er wel bijzonder op toezien hoe alles afloopt en hoe de zaken verder evalueren. Men zou mee de leiding nemen in een multilaterale aanpak om de kalmte en vrede te bewaren. Achteraf zei de – statutaire – voorzitter van de Vlaamse liberalen, de heer De Gucht, dat het eigenlijk geen rol speelt of het een democratie is. Eigenlijk trok men zich daar niet zoveel van aan. Hij zei dat het voor hen geen rol meer speelde. Er is dan een uitstel van de verkiezingen gekomen en de regering is weggestuurd door de koning. Daar bleef men allemaal nogal koeltjes bij.

03.07 Pieter De Crem (CD&V): Je préfère développer cette interpellation en présence du ministre des Affaires étrangères.

Le **président**: Dans ce cas, elle ne pourra probablement avoir lieu que dans quelques semaines.

04.01 Roel Deseyn (CD&V): Quand, il y a quelques années, la Belgique a décidé de livrer des armes au Népal, l'engagement avait été pris, pour étouffer la crise, que la Belgique suivrait attentivement la situation dans ce pays et qu'elle veillerait à ce que les armes ne soient pas utilisées pour porter atteinte aux droits de l'homme.

Le président de la Commission nationale des droits de l'homme du Népal, monsieur Pyakurel, a déclaré dernièrement, à l'occasion de son passage dans notre pays, que la Belgique n'avait jusqu'à présent pas exercé la moindre surveillance sur la destination finale et sur l'usage des armes belges. Il a également souligné à cette occasion que la Belgique ne participe pas à la mise sur pied d'un contrôle international sur la situation des droits de l'homme au Népal.

Les affirmations de monsieur Pyakurel sont-elles exactes ? Dans l'affirmative, pourquoi notre pays n'agit-il pas conformément aux promesses faites antérieurement ?

Het is opnieuw actueel geworden, niet alleen als we – bijvoorbeeld – zien dat de reisbureaus geen voorstellen meer doen voor reizen naar Nepal wegens de gevaarlijke situatie, maar ook – en dat is nog veel belangrijker – als we horen wat de mensenrechtencommissaris uit Nepal, Sushil Pyakurel, daarover heeft verkondigd. Hij zegt dat menig burger in Nepal wordt geterroriseerd. Men zit vandaag werkelijk als een sandwich tussen de terreur van de maoïsten en de brutaliteit van het leger. Wat zien we? Men zit met een nieuw gegeven. Alles is mogelijk in de strijd tegen het terrorisme en er zijn massaal veel eliminaties, allemaal van vermeende terroristen. Zo kan men de militaire aanvallen verantwoorden, uiteraard met drogredenen.

Waarover is die mensenrechtencommissaris nogal ontgoocheld of, beter gezegd, zwaar verbouwereerd? Hij zegt dat het Nepalese leger met België onderhandelde over de aankoop van wapens met Amerikaans geld, terwijl de maoïstische rebellen zich bij Indiaanse handelaren bevoorraden. Dat was al een slecht uitgangspunt. Men zocht eigenlijk niet naar dialoog. België heeft daarvoor ook geen initiatief genomen. Men zat in een bewapeningswedloop. Door die wapens – enerzijds door België en anderzijds door India geleverd – geloofden de beide partijen dat ze nog konden winnen.

Ook de mensenrechtenorganisaties zeggen dat wapens als defensie-instrumenten, als legitieme instrumenten van het leger, ergens moeten kunnen. De soevereine staat moet zich kunnen verdedigen, maar het is natuurlijk dramatisch als we zien dat die regering – dat regime – zijn eigen wetgeving en afspraken daaromtrent niet naleeft. Daarmee komen we op de cruciale, pijnlijke rol die de Belgische wapens spelen in het conflict, waarover de mensenrechtencommissaris en zijn organisatie duidelijk het volgende zegt.

Toen de Belgen de wapens aan Nepal verkochten, hebben ze hem opgezocht in zijn hoedanigheid als mensenrechtencommissaris. Toen antwoordde de man aan de Belgische delegatie dat hij die verkoop moeilijk kon verbieden, maar omdat er toch een zeker toezicht werd gegarandeerd en er een inspanning werd beloofd – ook met andere partners – rond de binnenlandse situatie, was het een stukje aanvaardbaarder.

We zien nu echter bij de evaluatie dat dit helemaal niet gebeurd is. België is niet betrokken geweest bij de pogingen die al maanden worden gestuurd en gesteund door de internationale mensenrechtenorganisatie. Stel u voor, België dat garandeerde hierin een voortrekkersrol te spelen en die multilaterale hulp en omkadering te organiseren, trekt zich eigenlijk een beetje terug. Het houdt de handen ervan af en werkt ook niet mee aan het opzetten van onafhankelijk internationaal toezicht op de mensenrechtenschendingen. Tot zover de commentaar van de mensenrechtencommissaris die in deze materie toch een autoriteit is.

Hij concludeert, denk ik terecht, dat er druk moet komen vanuit alle landen om tot een akkoord te komen rond de eerbiediging van de mensenrechten – dat een politiek onderhandeld akkoord zou moeten zijn – en zo de wrede daden te laten op houden. De druk moet met name komen van die landen die mee verantwoordelijkheid hadden in de wapenwedloop. Aangezien België geen toezicht hield op wat er

met haar FN-wapens gebeurde, schendt ze zo haar eigen beloften.

Ik zou in dit verband kort twee vragen willen stellen. Bevestigt u als lid van deze regering en namens de voltallige regering de verklaring van deze Nepalese mensenrechtencommissaris?

En ten tweede: hoe verklaart u deze Belgische afzijdigheid ondanks vroeger afgelegde verklaringen?

04.02 Staatssecretaris **Frédérique Ries**: Mijnheer Deseyn, de groep Belgische waarnemers die in oktober en november 2003 in Nepal een rapport opstelde over de politieke toestand – dus over de situatie van de mensenrechten en ook over de veiligheidssituatie in dat land – heeft telkens een onderhoud gehad met de heer Sushil Pyakurel, voorzitter van de nationale mensenrechtencommissie. De heer Pyakurel heeft zich toen niet gekant tegen de verkoop van wapens aan het Nepalese leger maar hij heeft er inderdaad op aangedrongen dat er toezicht zou worden uitgeoefend op het uiteindelijke gebruik van de wapens.

Bij hun diverse contacten met het Nepalese ministerie van Defensie en met de hoge leiding van het Nepalese leger hebben de waarnemers aangedrongen op een gebruik van die wapens zonder schending van de mensenrechten. De militaire instanties hebben toen gewezen op het bestaan en de werking van de nieuwe cel Mensenrechten binnen de strijdkrachten met als doel dergelijke schendingen te voorkomen.

Op 29 januari 2003, kort na de zending van de Belgische waarnemers, werd een staakt-het-vuren van kracht in Nepal. Het hield 7 maanden stand. Een tweede reeks vredesgesprekken vond toen plaats tussen de Nepalese regering en de Maoïsten. Die gesprekken werden echter eind augustus 2003 zonder resultaat afgebroken. Op 27 augustus 2003 besloten de Maoïsten zich officieel uit het staakt-het-vuren terug te trekken. Daags nadien pleegden zij in Kathmandu een aanslag op twee kolonels van het Nepalese leger. Een van die twee kolonels overleed. Sindsdien is het tot een escalatie gekomen in de militaire confrontatie tussen de Royal Nepalese Army en de maoïstische gewapende opstandelingen.

Uit het voorgaande mag blijken dat een monitoring van het gebruik van de wapens tot eind augustus 2003 zich niet opdrong wegens het staakt-het-vuren. Sinds eind augustus 2003 volgen de Europese Unie en België de situatie verder op de voet. België werkt actief met de werkgroepen van de Europese Unie aan het bepalen van de inhoud van de demarches van de Europese Unie in Kathmandu. Zo voerden de vertegenwoordigers van de Europese Unie op 2 februari van dit jaar in Kathmandu een demarche uit bij premier Surya Bahadur Thapa, waarin de Europese bezorgdheid over de schending van de mensenrechten door het leger werd meegedeeld.

De Europese Unie vroeg onder meer dat de Nepalese regering spoedig zou overgaan tot de ondertekening van een akkoord met de nationale mensenrechtencommissie. Dat akkoord zou onafhankelijk onderzoek door de commissie moeten toelaten. Ook drong de EU aan op de oprichting van een permanente vertegenwoordiging van de United Nations Human Rights Commission in Kathmandu tijdens de 60e bijeenkomst van de Mensenrechtencommissie van de

04.02 **Frédérique Ries**,
secrétaire d'Etat: Les
observateurs belges qui se sont
rendus au Népal à l'automne 2003
ont eu un entretien avec M.
Pyarukel, président de la
commission nationale des droits
de l'homme. Celui-ci a insisté pour
que l'utilisation finale des armes
livrées par notre pays soit vérifiée.
Les observateurs ont demandé
aux dirigeants de l'armée
népalaise de ne pas utiliser les
armes pour enfreindre les droits
de l'homme. A cette occasion, les
militaires népalais ont rappelé aux
Belges qu'il existe une cellule
droits de l'homme au sein de
l'armée.

Entre la fin janvier et la fin août
2003, un cessez-le-feu a été
respecté par l'armée et les
rebelles maoïstes. Après la
rupture des négociations de paix,
il y a eu une nouvelle escalade de
la violence entre l'armée et les
rebelles. Pendant le cessez-le-feu,
aucun contrôle de l'utilisation des
armes fournies n'était donc
nécessaire. Depuis la reprise des
hostilités, la Belgique et l'Union
européenne suivent avec attention
l'évolution de la situation. Le 2
février 2004, une délégation de
l'UE a informé le gouvernement
népalais de son mécontentement
en ce qui concerne les violations
des droits de l'homme par l'armée.

L'UE a insisté pour que la
commission nationale des droits
de l'homme puisse mener une
enquête indépendante et pour
qu'une représentation permanente
de la commission des droits de
l'homme des Nations unies puisse
s'installer à Katmandou.

Verenigde Naties. Dat was in Genève. De EU drong toen aan op een resolutie die de oprichting van een kantoor in Kathmandu zou moeten verzekeren. Het secretariaat van de Raad van de Europese Unie ontving op 9 maart van dit jaar een mededeling van de Nepalese ambassade in Brussel. Daarin worden beslissingen opgesomd die de Nepalese regering heeft genomen om de situatie van mensenrechten in Nepal te verbeteren en om de rol van de nationale mensenrechtencommissie te versterken en meer efficiënt te maken.

De Nepalese regering voert in Kathmandu een dialoog met de vertegenwoordigers van de Europese Unie en met de nationale mensenrechtencommissie om de gedragscode over de mensenrechten voor te bereiden. De posthoogte te Kathmandu samen met de diplomatieke zendingen van Zwitserland en Noorwegen zijn in nauwe dialoog met de Nepalese regering om te verzekeren dat deze gedragscode aan de minimumvereisten voldoet.

De Europese Unie zal haar demarches en tussenkomsten in Kathmandu op geen enkel ogenblik onderbreken. Zij werkt sinds januari 2004 tot op heden aan een globaal standpunt van de EU terzake. De Belgische vertegenwoordiging werkt actief mee aan de totstandkoming van het EU-beleid inzake Nepal. De Belgische bezorgdheden sinds eind augustus 2003 zijn dezelfde als deze van de andere EU-lidstaten. België stelt zich geenszins afzijdig op, noch in Kathmandu, noch in Genève, tegen de huidige pogingen om een onafhankelijk internationaal toezicht op schendingen van de mensenrechten op te zetten.

De **voorzitter**: Collega's, er zijn nog een hele reeks vragen en interpellaties geagendeerd. Ik beperk me tot de aanwezige collega's.

De vragen nr. 2183 en nr. 2454 van de heer Muls en de vraag nr. 2522 van mevrouw Vautmans moeten nog aan bod komen.

Collega's, mevrouw de staatssecretaris, het is nu 12.45 uur. Tot wanneer wenst u door te gaan?

Il reste trois questions. Avons-nous le temps de les traiter?

04.03 Roel Deseyn (CD&V): Mevrouw de voorzitter, uiteraard heeft de regeling van de werkzaamheden altijd voorrang, maar ik had graag nog kort gerepliceerd op het antwoord van de staatssecretaris.

De **voorzitter**: Mijnheer Deseyn, ik had u die repliek zeker nog willen toestaan. Ik mag dan toch hopen dat ze kort zal zijn? Ga uw gang.

04.04 Roel Deseyn (CD&V): Ik wil mevrouw de staatssecretaris danken voor het omstandige antwoord waarbij wij toch heel wat elementen hebben vernomen over pogingen om die mensenrechtenkwestie te bewaken. België zou daarin toch een rol spelen.

Het is wel jammer dat daarover dan niet duidelijk en helder wordt gecommuniceerd met de mensenrechtencommissaris, aangezien hij in recente persuitlatingen de rol van België nog altijd laakt. Het zou goed zijn voor het imago van ons land dat er wat explicieter contact wordt opgenomen met de organisatie opdat wij niet alleen binnen het

Le 9 mars, l'ambassade du Népal à Bruxelles a indiqué que le gouvernement népalais a pris un certain nombre de mesures pour améliorer la situation des droits de l'homme dans le pays. Ainsi, des entretiens sont organisés avec les représentants de l'Union européenne et de la commission nationale des droits de l'homme en vue de confectionner un code de conduite relatif au respect des droits de l'homme. L'Union européenne élabore actuellement une ligne de politique se rapportant au Népal. La Belgique collabore activement à cette initiative.

04.04 Roel Deseyn (CD&V): Des tentatives sont donc entreprises en vue de veiller au respect des droits de l'homme et la Belgique peut jouer un rôle à cet égard. La communication avec le commissaire des droits de l'homme, qui dénonce le rôle de la Belgique, doit être plus claire.

bilateraal contact, maar ook multilateraal binnen de Europese instellingen beter uit de verf kunnen komen met die inspanningen die misschien nog wat aan kracht moeten kunnen winnen.

In dat verband heb ik ook een motie van aanbeveling ingediend waarvan bepaalde collega's zeggen dat ze zeker niet scherp is, dus ik hoop dat ze niet gevolgd zal worden door een eenvoudige motie.

Ten slotte wil ik u nog feliciteren, weliswaar wat laat, maar het is de eerste keer dat wij daartoe de kans hebben, met het opnemen van uw functie sinds enkele maanden als staatssecretaris.

De **voorzitter**: Mijnheer Deseyn, u hebt inderdaad een gemotiveerde motie ingediend. Ik heb ook een eenvoudige motie ontvangen. Dat zal u waarschijnlijk niet verbazen. Zo te zien is die gemotiveerde motie ondertekend door collega's die noch de vraag, noch de antwoorden gehoord hebben, maar daar zullen wij ook niet langer bij stilstaan.

Motions

Moties

En conclusion de cette discussion les motions suivantes ont été déposées.
Tot besluit van deze bespreking werden volgende moties ingediend.

Une motion de recommandation a été déposée par MM. Pieter De Crem, Roel Deseyn et Herman Van Rompuy et est libellée comme suit:

"La Chambre,
ayant entendu l'interpellation de M. Roel Deseyn
et la réponse de la secrétaire d'Etat aux Affaires européennes, adjointe au ministre des Affaires étrangères,
demande au gouvernement

- de fournir des efforts supplémentaires afin d'intensifier, dans un cadre multilatéral, le contrôle du respect des droits de l'homme au Népal;
- d'engager le dialogue avec le commissaire aux droits de l'homme au Népal;
- de faire respecter les engagements pris dans le cadre de la fourniture d'armes belges (contrôle de l'usage de celles-ci, etc.) et de faire rapport à ce sujet au Parlement."

Een motie van aanbeveling werd ingediend door de heren Pieter De Crem, Roel Deseyn en Herman Van Rompuy en luidt als volgt:

"De Kamer,
gehoord de interpellatie van de heer Roel Deseyn
en het antwoord van de staatssecretaris voor Europese Zaken, toegevoegd aan de minister van Buitenlandse Zaken,
vraagt de regering

- extra inspanningen te doen om in multilateraal verband de controle op het eerbiedigen van mensenrechten op te drijven in Nepal;
- de dialoog met de mensenrechtencommissaris in Nepal aan te gaan;
- de engagementen verbonden aan de levering van Belgische wapens (controle, aanwending, enz...) hard te maken en daarover aan het Parlement verslag uit te brengen."

Une motion pure et simple a été déposée par Mme Josée Lejeune.

Een eenvoudige motie werd ingediend door mevrouw Josée Lejeune.

Le vote sur les motions aura lieu ultérieurement. La discussion est close.
Over de moties zal later worden gestemd. De bespreking is gesloten.

Ik geef nu het woord aan de heer Muls voor zijn vraag over de toestand van de Koerden in Syrie

04.05 **Walter Muls** (sp.a-spirit): Mevrouw de voorzitter, vooreerst wil

ik zeggen dat ik blij ben dat de heer Deseyn hier nog aanwezig is. Ik heb hem zonet nog horen zeggen dat dankzij zijn interpellaties het probleem van de munitiefabriek in Tanzania opgelost is. Ik had de illusie dat dat kwam omdat ik in de vrieskou was gaan betogen voor het kabinet van de minister. Maar het zal een synthese van allerlei zaken zijn.

Mevrouw de voorzitter, u vroeg of wij de vragen nu zouden stellen of op een later tijdstip.

Ik zal me schikken naar de wijsheid van de meerderheid van de vraagstellers in deze commissie vandaag. Ik ben bereid nu door te gaan, maar ik ben evengoed bereid om terug te komen.

La **présidente**: Si tout le monde fait un effort, nous pourrions avoir terminé à 13.15 heures. Cela vous conviendrait-il?

04.06 **Frédérique Ries**, secrétaire d'Etat: Madame la présidente, je m'en veux de parler d'un agenda chargé mais comme je remplace ici Louis Michel, j'ai vingt-cinq ambassadeurs qui m'attendent à 12.30 heures. C'est un remplacement au pied levé mais je le fais avec le plus grand plaisir.

13.15 heures me paraît un peu difficile par rapport au déjeuner organisé avec l'ambassadeur d'Irlande. S'il était possible de prendre date?

La **présidente**: Je crois que cela vaut mieux. S'il s'agit de faire attendre les ambassadeurs des Etats membres, cela n'est pas convenable.

Kunt u daarmee instemmen dat we dat even uitstellen?

04.07 **Frédérique Ries**, secrétaire d'Etat: Je reste à votre disposition pour la prochaine commission.

La **présidente**: Je crois qu'il vaut mieux que nous arrêtons ici. Nous allons essayer de prendre date au plus vite.

*La réunion publique de commission est levée à 12.49 heures.
De openbare commissievergadering wordt gesloten om 12.49 uur.*